

ALTERNATIVT STATSBUDSJETT:

Fordi det er mulig **2022**

FORDI FELLESSKAP FUNGERER

Rødts stortingsgruppe

Postadresse: Stortinget, Postboks 1700 Sentrum, 0026 Oslo

E-post: postmottak.rodt@stortinget.no

Telefon: 23 31 23 95

Rødt

Adresse: Dronningens gate 22, 0154 Oslo

E-post: roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Omslagsfoto: Knut Troim / Unsplash.

Utgitt november 2021.

Innhold

Forord av Marie Sneve Martinussen og Bjørnar Moxnes	s. 4
Det haster å få ned forskjellene	s. 6
Fordelingseffekt av Rødts budsjett	s. 8
Det haster å få ned utslippene	s. 10
Trygghet for de arbeidsledige	s. 12
Rettferdig og kraftfull miljøpolitikk	s. 14
Helse og omsorg	s. 16
Barnehage, skole og høyere utdanning	s. 18
Olje og energi	s. 20
En aktiv næringspolitikk	s. 21
Trygge veier og miljøvennlig transport i hele landet	s. 22
Fisk, oppdrett og landbruk	s. 24
Barn, familie og likestilling	s. 26
Kommuneøkonomi	s. 28
Kultur	s. 30
Et selvstendig forsvar av Norge	s. 32
Fred, solidaritet og omfordeling	s. 34
Rettssikkerhet og trygge lokalsamfunn	s. 36
Rødts forslag til skatte- og avgiftsendringer	s. 38
Vedlegg 1: Tabell over alle forslag	s. 45
Vedlegg 2: Kommunefordeling	s. 69

De arbeidsledige, velferden og klimaet har ikke tid til å vente

Etter åtte år med en borgerlig regjering som har økt forskjellene mellom folk, gikk det et lettelsen sukk over by og bygd valgnatta 13. september. Erna Solbergs politiske prosjekt ble vraket med stor margin, og venstresida gjorde et historisk godt valg. Det nye politiske flertallet fikk et tydelig mandat for forandring. Regjeringsplattformen kaller det «*et historisk sterkt flertall for en ny og mer rettferdig kurs for landet.*» Nå er fallhøyden stor. Med sitt budsjettforslag for 2022 risikerer regjeringa å skuffe alle som forventer et reelt politisk skifte. Justeringene er for små, de freder for mye Høyre-politikk og ambisjonene for lave. Det er for mange spor av Erna Solberg i Jonas Gahr Støre og Trygve Slagsvold Vedums «nye kurs».

Heldigvis trenger det ikke være sånn. Rødt legger fram et helhetlig forslag til statsbudsjett for 2022 som viser at det er mulig å velge en annen vei ut av koronakrisa enn det Høyre-regjeringa la opp til. Vi kan bruke erfaringene fra krisa til å styrke sikkerhetsnettet for de arbeidsledige og bygge ut velferden, fordi pandemien har vist at fellesskapet er vår viktigste trygghet. Og vi kan sørge for at alvoret fra klimatoppmøtet får umiddelbare konsekvenser for politikken her hjemme, at milliardene blir brukt på å kutte utslipp på en rettferdig måte. Det handler om politiske valg og prioriteringer.

Halvannet år etter den første nedstengingen av Norge vet vi alt for godt at koronakrisa har blitt ei forskjellskrise, som enda ikke er over. De største kostnadene har blitt tatt av arbeidsfolk, både de som har mista jobb og inntekt og de som har stått på for å holde hjulene i gang. Det som mange trodde skulle bli en kort periode med unntakstilstand har satt dype spor på bankkontoene til hundretusenvis av familier, og slitt ut de som jobber i samfunnskritiske yrker. Samtidig vet vi at formuene på toppen har vokst, aksjonærene har gode dager. Spesielt i dagligvarebransjen og for eiendomsbaronene har koronakrisa gitt skyhøye overskudd.

Det haster å bryte med forskjellsutviklinga, før krisa får sette enda dypere spor. Da må vi tørre å omfordele fra de som har tjent godt under krisa, til de som fortsatt betaler regninga.

Det har vært mye snakk om hvem sin tur det er nå. En ting er sikkert: De arbeidsledige har ikke tid til å vente på økonomisk trygghet. Vi må sikre feriepengene som skal gi inntekt neste sommer. Hvis ikke politikken forandres ligger også titusener an til å gå ned i inntekt, når dagpengesatsene kuttes igjen fra 1. januar. Tusener vil måned for måned nå maksperioden og falle ut av dagpengesystemet. Krisa er ikke over.

Foto: Inne Pedersen.

De ansatte i velferden har ikke tid til å vente på flere kolleger. Nå øker smittetallene igjen og det ropes varsko fra sykehus, barnehager og skoler i hele landet, som manglet folk og penger fra før av og koronasmitte gjør det enda verre. Løsningen er ikke et midlertidig plaster på såret, men en storstilt opprusting av velferden, med økte midler til kommunene, til helsevesenet og reversering av de borgerlige høvelkuttene i hele offentlig sektor. De som sliter med å betale regningene har ikke tid til å vente på flere fellesløsninger. Det siste året har vi hørt rystende historier om folk som ikke klarer å betale for nødvendig tannhelse, og i Hurdalsplattformen lover regjeringa å jobbe for en utvidelse av tannhelsen. Likevel settes det ikke av en eneste krone mer til tannhelse i den nye regjeringas budsjettforslag for 2022. Rødt vil sende tannlegeregninga for folk flest til de rike, via et omfordelende skattesystem. Jobben må begynne allerede nå.

Og klimaet har ikke tid til å vente på utslippskutt. Noen trodde at pandemien ville føre til betydelige klimakutt, fasiten er dessverre at utviklingen igjen går feil vei. Det gir oss stadig dårligere tid til å gjennomføre den omstillinga vi har visst at behøves i flere tiår. Vi trenger en rettferdig miljøpolitikk gjør det billigere og lettere å reise kollektivt, som skiller mellom ordinært forbruk og unødvendig luksusforbruk, som prioriterer jernbane framfor store nye motorveier og som skaper nye arbeidsplasser.

Med stor, sterk og folkelig ryggdekning ligger oppdraget hos det nye politiske flertallet. Rødt er klar for å bidra, med konkrete forslag til omprioriteringer, finansiering og løsninger som vil gi den nye politiske kursen folk vil ha og landet trenger.

Forandring er mulig. Vi trenger ikke vente.

Marie Sneve Martinussen
Nestleder og finanspolitisk talsperson

Bjørnar Moxnes
Partileder

Dette budsjettet er lagd med utgangspunkt i budsjettforslaget for 2022 som AP/SP-regjeringen la fram 8.november 2021, alle tall representerer økninger/kutt i forhold til dette.

Det haster å få ned forskjellene

De siste tiårene har forskjellen i Norge økt under regjeringer av alle farger, men det trenger ikke fortsette. Vi kan sørge for at veien ut av koronakrisa blir rettferdig, og at vi bruker erfaringene fra krisa til å styrke sikkerhetsnettet og bygge ut fellesskapet. Det er mulig med en politikk som gjør avstanden mellom folk mindre, mellom by og bygd, og fattig og rik. Rødts alternative budsjett for 2022 viser hvordan. Vi vil bruke de store pengene på å få ned forskjellene og foreslår budsjettendringer som:

Øker inntekten til folk

- Videreføre koronaforbedringene for arbeidsledige og permitterte som en varig forbedring av sikkerhetsnettet, deriblant økt dagpenge-nivå: **2,7 milliarder kroner.**
- Øke sosialstønaden med 10 % for alle og sikre at de som mottar sosialstønad også får barnetrygd: **1,1 milliarder kroner.**
- Øke barnetrygden med 300 kr/mnd for barn mellom 6 og 18 år: **1 milliard kroner.**
- Øke pensjonen for alle ved å fryse levealdersjusteringa og øke minstepensjonen: **787 millioner kroner.**
- Sette av en likelønnsrott for å heve lønna i kvinnedominerte yrker: **600 millioner kroner.**
- Øker bostøtten og sikrer at flere mottar bostøtte: **500 millioner kroner**

Kutter i regningsbunken

- Starte innfasing av gratis tannhelse: **3,2 milliarder kroner.**
- 20 % lavere billettpris på tog, buss, trikk og bane i hele landet: **2 milliarder kroner.**
- Starte innfasing av gratis barnehage, i første omgang for 5åringer: **896 millioner kroner.**
- Null moms på norskprodusert frukt og grønt, og reparasjoner: **1,6 milliarder kroner**
- Lavere moms på hotell, kollektiv og kultur: **1,3 milliarder kroner.**

Reverserer usosiale kutt

- Sikre at de arbeidsledige får inntekt neste sommer, ved å gjeninnføre ferietillegget på dagpenger: **1,8 milliarder kroner.**
- Reversere økningen i egenandeler for helse-tjenester: **650 millioner kroner.**
- Styrke barnetillegget for de uføre: **477 millioner kroner.**
- Beholde fribeløpet for uføre: **255 millioner kroner.**
- Gjeninnføre skjermingsfradraget i alderspersonen for uføre: **170 millioner kroner.**
- Reversere kutt i støtte til barnebriller: **220 millioner kroner.**
- Øke overgangsstønaden for aleneforsørgere: **377 millioner kroner.**

Styrker velferden

- **4,5 milliarder** ekstra i frie midler til kommunene, ut over det AP/SP-regjeringen allerede har foreslått, i tillegg til **0,5 milliarder** til økt distrikts-tilskudd.
- Styrke sykehusene i hele landet for å sikre flere ansatte, nye investeringer og et bedre helsevesen: **1,1 milliard kroner.**
- Bedre bemanning og flere fagarbeidere i barnehagene: **522 millioner.**
- Gi lærerne flere kolleger og bedre tid: **211 millioner kroner.**
- Flytter penger fra kommersiell velferd til profittfri velferd.

Foto: Brage Aronsen.

Mindre geografiske forskjeller

- Prioriterer trygge veier og rassikring i hele landet: **800 millioner kroner.**
- Økt vedlikehold og nye investeringer på jernbanen: **800 millioner kroner.**
- Sikrer postombæring fem dager i uka i hele landet: **623 millioner kroner.**
- Opprusting av kystens infrastruktur med økt investering og vedlikehold for kaier og fyr: **218 millioner kroner.**
- Flytte politiresurser fra Politiets Utlendingsenhet til mer nærområdepoliti i hele landet.
- Sikre desentralisert høyere utdanning: **73 millioner kroner.**

Finansieres av rettferdige skatteøkninger

- Kutt i inntektsskatten for personer som tjener under 700 000 kroner.
- Øker fradrag som senker skatten for fagorganiserte, pensjonister og enslige forsørgere.
- Økt skatt på høye inntekter, aksjeutbytte, store formuer og selskapers overskudd.
- De rikeste 1 % - de som tjener over 2 millioner - er de som må bidra betydelig mer med Rådts skatteopplegg.

Krisestøtte så lenge krisa varer

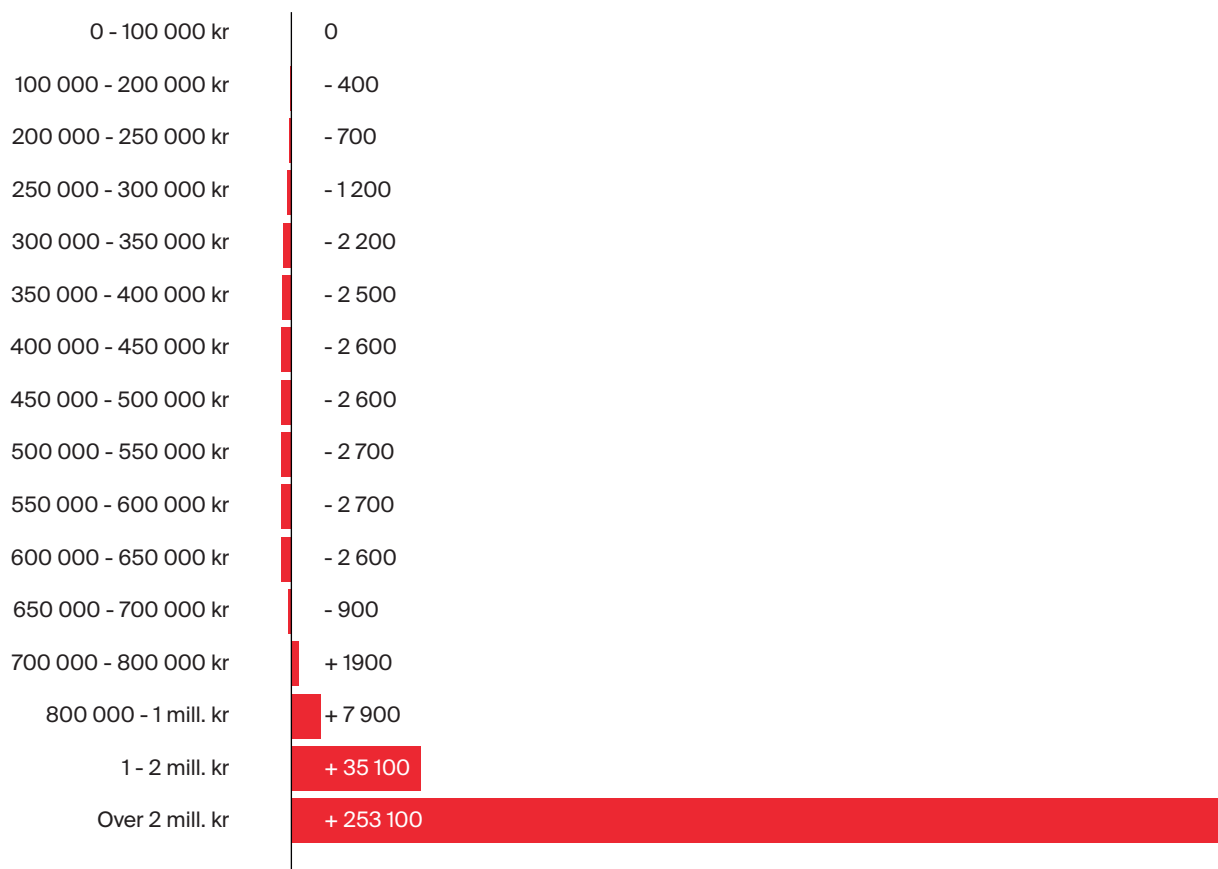
Gjennom koronakrisa har det blitt brukt titalls milliarder på krisepakker til både næringslivet og arbeidsledige. Heldigvis er arbeidsledigheten på vei ned, men krisa er ikke over for alle. I utelivsbransjen, reiselivet, kollektivtrafikken og kulturen er det fortsatt krise, og med økende smittetall blir det nye runder med permitteringer. Rødt mener de målrettede og midlertidige krisetiltakene må forlenges, og setter av 1,7 milliarder kroner i en krisepakke som finansieres av økt oljepengebruk. Dette øker oljepengebruken fra 2,6 % til 2,616 %, fortsatt solid under handlingsregelens 3 %. Rødt mener formålet med handlingsregelen er å hjelpe i krisetider, og da kan vi ikke svikte de områdene av økonomien hvor koronakrisa fortsatt er gjeldende.

- Utvider dagpengeperioden ut første halvår 2022 for å hindre at arbeidsledige faller ut av ordningen mens det fortsatt er krise i mange sektorer: **959 millioner kroner.**
- Forlenger kriseordningen som sikrer inntekt for selvstendige og næringsdrivende til 1.april: **255 millioner kroner.**
- Kompensere kollektivselskapene for manglende billettinntekter som følge av korona: **500 millioner kroner.**

Fordelingseffekt av Rødts budsjett

Rødt foreslår en skattemodell som gir mer penger til fellesskapet. De med lavere inntekt enn om lag 700 000 kroner, ca 80 pst. av alle med skattbar inntekt, får litt lavere skatt. Personer med høye inntekter og store aksjeutbytter, spesielt de 1 pst. rikeste med inntekt over 2 mill. kroner i året, betaler mer.

Fordelingseffekt av Rødts forslag til skattemodell

Fordelingseffekt av Rødts forslag til skattemodell (inkl. økt utbytteskatt), relativt til Ap/Sp-regjeringens budsjettforslag

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell LOTTE-skatt.

Les mer om Rødts skatteopplegg på s. 38

Tabellen under viser fordelingen mellom økt utbytteskatt og mer omfordelende inntektsskatt for ulike inntekt-sintervaller, relativt til endringene foreslått av Ap/Sp-regjeringa.

TABELL: Fordelingseffekt av Rødts forslag til skatt på inntekt og utbytte

INNTEKTSINTERVALL	ANTALL PERSONER	ANDEL PERSONER	RØDTS ENDRING INNTEKTS-SKATT I KRONER	RØDTS ENDRING UTBYTTE-SKATT I KRONER
0 – 200 000 kr	655 900	15 %	-200	-0
200 000 – 400 000 kr	1 224 100	28 %	-1 800	-0
400 000 – 600 000 kr	1 181 800	27 %	-2 700	100
600 000 – 700 000 kr	437 900	10 %	-1 900	100
700 000 – 800 000 kr	286 600	6 %	1 600	200
800 000 – 1 mill.	301 300	7 %	7 300	600
1 – 2 mill.	305 700	7 %	31 600	3 500
Over 2 mill.	49 100	1 %	158 900	94 200
Sum/gj.snitt	4 442 400	100 %	3 130	1 370

Ap/Sp-regjeringa øker formuesskatten sammenlignet med forslaget fra Solberg-regjeringa. Tabellen under viser fordelingseffekten av å Rødts mer progressive formuesskatt, sammenlignet med forslaget til Ap/Sp-regjeringa: Det er i hovedsak bare en liten økonomisk elite som får økt skatt, ikke folk flest:

TABELL: Fordelingseffekt av Rødts mer progressive formuesskatt, sammenlignet med Ap/Sp

NETTOFORMUE INTERVALL	ANTALL PERSONER	ANDEL PERSONER	RØDTS ENDRING I KRONER
Negativ nettoformue	1 032 300	23,2 %	0
0 - 1 mill.	1 384 100	31,2 %	0
1 mill.-5 mill.	1 594 100	35,9 %	200
5 mill.-10 mill.	325 400	7,3 %	3 400
10 mill.-50 mill.	98 700	2,2 %	43 500
Over 50 mill.	7 600	0,2 %	1 159 800
I alt	4 442 200	100,0 %	3 100

Det haster å få ned utslippene

Alvoret fra klimatoppmøtet i Glasgow må få umiddelbare konsekvenser for norsk politikk. Med dagens kurs styrer både Norge og verden mot katastrofale klimaendringer, vi må gjøre det vi kan her hjemme. For hvert eneste år vi ikke får en handlekraftig og rettferdig klimapolitikk haster det mer. Allerede til neste år er det store viktige grep som kan tas. Rødts alternative statsbudsjett for 2022 viser hvordan det er mulig, vi foreslår:

Billigere og bedre kollektivtrafikk

- 20 % billettpriskutt på tog, buss, bane og trikk i hele landet
- Krisestøtte til kollektivselskapene for å unngå rutekutt og dårligere tilbud
- Nye investeringer og vedlikehold på jernbanen
- Bedre nattog og utenlandsforbindelser på jernbanen
- Økte statlige bidrag til kollektivtransport i byer, også inkludere flere mindre byer i disse ordningene
- Tiltak som flytter gods fra norske veier til tog og båt
- Stans i utbyggingen av store nye motorveier som bygger ned natur og matjord, og øker klimagassutslippene

Klimatiltak og energisparing i hele landet

- Øke støtten til ENØK-tiltak i private hjem, og gi støtte for langt flere tiltak enn i dag
- Øke potten til kommunenes egne klimatiltak
- Øke CO₂-avgifta for petroleumssektoren
- Økt støtte til karbonfangst- og lagring på Klemetsrud i Oslo og på avfallsforbrenning i flere andre byer

Rettferdige miljøavgifter

- Fjerne momsene på norskprodusert frukt og grønt
- Fjerne momsene på reparasjoner på klær, sko, fritidsartikler og elektronikk
- Fjerne avgiftsfritak på dyre elbiler og heller bruke pengene på klimapolitikk som kommer alle til gode
- Innføre progressiv flyavgift på avganger mellom de store byene i Sør-Norge og til utlandet, som gjør at de som flyr unødvendig mye og krever luksus i lufta må betale mer
- Klimarabatt som sørger for at økningen i CO₂-avgift betales direkte tilbake til folk med vanlige og lave inntekter, og mer til de som bor i distriktene

Ta vare på naturen

- Øke midler til skogvern
- Ny ordning for «natursats» i kommunene, for å ta vare på naturmangfold lokalt
- Tilskudd til å ta vare på trua arter og naturtyper
- Økt kartlegging av naturmangfold
- Restaurering av myrer og annen våtmark

Rødts prioriteringer område for område

Trygghet for de arbeidsledige

At Ap/Sp-regjeringa har videreført Høyres kutt i dagpengene til de arbeidsledige er et klart brudd med Ap og Sps løfter fra valgkampen. Rødt vil i motsetning til regjeringa ikke frede Høyres usosiale kutt i feriepengene til de arbeidsløse, og setter av 1,8 milliarder kroner til dette i vårt budsjett.

Koronakrisa har vist oss at ordningene for inntektssikring ved sykdom og arbeidsledighet er for dårlige. Rødt vil bruke 2,8 milliarder kroner på en forbedret dagpengeordning. Det innebærer blant annet at økningen i dagpengenivået til 80 prosent av inntekt opp til 300.000 ikke kuttes 1. januar, men beholdes.

Gjennom våren vil titusener falle ut av dagpengeordningen. Derfor vil Rødt forlenge utvidelsen av dagpengeordningen slik at ingen går over maksgrensa i første halvår 2022.

Reversering av Solbergs smålige kutt

Ap/Sp-regjeringa har ikke bare valgt å frede brorparten av Høyres skatteuttak til de rikeste, men også flere av de mest usosiale kuttene i velferden. I motsetning til regjeringa går Rødt inn for å øke barnetillegget for uføre og reversere kutt i brillestøtten til barn. I tillegg sier Rødt nei til det foreslåtte kuttet i fribeløpet for uføre.

Sammen med AAP-aksjonen vil vi følge nøye med på de varslede endringene i arbeidsavklaringspenger framover, for å forsikre oss om at alle skal få bli i ordningen fram til de blir ferdig avklart.

Mer rettferdig pensjon

Dagens pensjonssystem forsterker og forverrer klasseskillene blant pensjonister. Derfor foreslår Rødt å skjerme alle pensjonister fra levealdersjustering i 2022. I tillegg vil vi øke pensjonene for alle minstepensjonister, både enslige og gifte, med 4000 kroner per hode fra 1. juli.

Bekjemp arbeidsløsheten, ikke de arbeidsløse

Høyre-regjeringa la i sitt statsbudsjett opp til å kutte 2000 tiltaksplasser. Ap/Sp-regjeringa begrenser i sitt budsjett kuttet til 1000 tiltaksplasser. Rødt vil på sin side reversere hele regjeringas kutt og legge på ytterligere 1000 tiltaksplasser.

På vei ut døra foreslår Erna Solberg et usosialt kutt i tiltakspengene, det vil si lønna til de som jobber i Nav-tiltak. I praksis vil endringen bety at mennesker på Nav-tiltak må klare seg på 255 kroner dagen. Rødt reverserer dette kuttet.

En kraftpakke til Nav

Rødt går inn for å reversere hovelkuttet i Nav. Vi vil tilføre Nav flere hundre nye stillinger, og tilføre etaten ressurser til å administrere en økning i antall tiltaksplasser. I tillegg setter vi av ti millioner til å få fortgang i oppryddingen etter Nav-skandalen, det mest omfattende justismordet i norsk historie. Totalt vil denne kraftpakken bety 450 millioner mer til Nav.

I dag bruker staten betydelige midler på å overprøve fastlegene til syke og skadde mennesker. Det legger beslag på legeressurser som det er stort behov for i helsevesenet. Rødt går inn for å avvike den rådgivende overlegetjenesten i Nav.

Kamp mot sosial dumping

Ap/Sp-regjeringa har varslet “storrengjøring” i norsk arbeidsliv. Rødt deler ambisjonen. Regjeringa har styrket Arbeidstilsynet med 20 millioner, men det er langt fra nok. Derfor legger Rødt på 20 millioner kroner til. I tillegg øker vi bevilgningene til partssammensatte organisasjoner som Fair Play Bygg, slik Ap og Sp stemte for da de satt i opposisjon på Stortinget.

Lik lønn mellom kjønnene

Det er store lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i Norge. Ikke minst er lønnsgapet stort mellom offentlig og deler av privat sektor. Rødt følger derfor opp Likelønnskommisjonens anbefaling, og setter av penger til en likelønnsnett for å begynne.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Styrke dagpengeordningen: Gjøre koronaforbedringene permanente og sikre at ingen går over maksimumsgrensa 1. halvår	+ 3 789
Feriepenger for alle dagpengemottakere i 2022, i tråd med Stortingets flertallsvedtak i april 2021	+ 1 795
Styrke Nav med flere årsverk, få fortgang i opprydningsarbeidet etter Nav-skandalen og kutte i den rådgivende legetjenesten	+ 193
Uføre: Øke barnetillegget, beholde fribeløpet på 0,4G og reversere kutt i skjermingstillegget	+ 902
Reversere kuttet i tiltakspenger, samt øke antall tiltaksplasser	+ 657
Kamp mot sosial dumping: Styrking av Arbeidstilsynet og bl.a. Fair play bygg, samt dobling av fagforeningsfradraget	+ 600

Rettferdig og kraftfull miljøpolitikk

En miljøpolitikk som kutter utslipp krever mer enn elbiler. Politikken må være rettferdig både ut fra hva du har på konto og hvor du bor. Klimautslippene må ned for å avverge katastrofale klimaendringer og tap av biologisk mangfold. Ap/Sp-regjeringa gjør økonomien mer oljeavhengig, kutter i det viktige skogvernet og mangler handlekraft for å bygge nye, klimavennlige arbeidsplasser. Rødt vil ha kraftfulle utslippskutt gjennom rettferdige fellesskapsløsninger – ikke subsidier til de rike.

Klima, miljø og arbeidsplasser henger sammen

Vi må svare på både klima- og naturkrisa. Og vi må sikre at de som i dag jobber i petroleumssektoren, har andre jobber å gå til når vi stiller om. Derfor må vi kutte utslipp, skape arbeidsplasser og sikre naturmangfoldet samtidig. Det er fullt mulig å gjøre dette, det krever bare vilje. De direkte tiltakene for industrien er beskrevet under næringspolitikken vår.

Den mest klimavennlige energien er den vi ikke bruker, og energieffektivisering er også et klassespørsmål. Rødt bevilger 700 millioner mer enn regjeringa til Enova, samtidig som vi justerer ordningene til å treffe dem som har mest bruk for dem. Alle har ikke råd til å legge ut for energirådgiver, eller for å få isolert et trekkfullt hus for så å måtte gå gjennom en byråkratisk prosess for å få pengene tilbake. En del av vår ENOVA-satsing er derfor en tilskuddsordning til lavinntektsfamilier.

Vi sørger for at kommunene får bedre mulighet til å gjennomføre klimatiltak og klimatilpasning gjennom å styrke klimasats-ordningen, og vi innfører en ny natursats-ordning som gir midler til kommunene for å sikre naturmangfoldet.

Rettferdige miljøavgifter

Rettferdige miljøavgifter handler om å kutte subsidier til dem som har mest fra før, og sørge for at de som forurenser mest gjennom luksusforbruk betaler mest. Det må lønne seg å velge miljøvennlig. Derfor reduserer vi den laveste MVA-satsen fra 12 til 8 prosent, samtidig som vi fjerner momsen på represjoner og på norsk-produsert frukt og grønt helt.

Vi fjerner fritaket for engangsavgift for de største og dyreste elbilene, samtidig som vi innfører en progressiv avgift på flybilletter mellom de store byene hvor det er mulig å ta tog eller annen kollektivtransport.

Oppdrettsselskapene tjener gode penger på å bruke våre felles havressurser med de miljøproblemene dette fører med seg. Vi øker oppdrettsavgiften til 80 øre/kg. Denne går tilbake til kommunene gjennom havbruksfondet. I tillegg øker vi produksjonsavgiften på eksisterende vindkraft fra 1 øre/KWh til 5 øre/KWh. Vi krever at vindkraftbaronene som har rasert norsk natur betaler for ødeleggelsene.

Alle skal kunne leve miljøvennlig, uavhengig av hvor de bor eller hvor stor lommeboka er. Vi øker CO₂-avgiften med 22 prosentpoeng ut over regjeringas forslag – fordi store utslipp må koste. Men for å unngå at miljøpolitikken blir urettferdig, betaler vi tilbake økningen til alle med inntekt under 600 000 kroner, med tillegg for de som har barn og for de som bor i distriktene.

Et rikt naturmangfold

Naturen er grunnlaget for vår eksistens. Et rikt naturmangfold er også vår viktigste buffer mot klimaendringene fordi en intakt natur står best rustet mot endringer i temperatur og nedbør. Vi har ingen arter å miste. Regjeringas kutt i skogvernmidlene viser at tap av natur ikke står særlig høyt oppe på bekymringslista. Vi reverserer kuttet, øker bevilgningen og gir til sammen 200 millioner til skogvern. Vi må gjøre en større innsats for å sikre vannmiljøet og det livet som lever i og av det, og at flere arter og naturtyper får beskyttelse. Mer myr må restaureres, både for å være karbonlager og som levested for en rekke arter.

Støtten til de frivillige miljøorganisasjonene har stått stille eller er blitt redusert gjennom mange år. Vi vil øke denne for å sikre en demokratisk miljøpolitikk og lokalt miljøengasjement i hele Norge.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Styrke ENOVA: Klimatiltak i industrien, energieffektivisering, oppgradering av vannkraftverk, tilskuddsordning til lavinntektsgrupper mv.	+ 1 000
Skogvern	+ 200
Restaurering av natur	+ 70
Arbeid med å redusere marin forsøpling	+ 20
Sirkulær økonomi	+ 10
Restaurering av natur	+ 150

Helse og omsorg

Økende forskjeller i samfunnet kommer også til uttrykk i folkehelsen. Økonomisk motivert nedbygging av helseberedskapen gjør oss mindre robuste i møte med kriser. En ny regjering må sikre beredskapen og styrke velferdsordningene. Rødt jobber for å utjevne forskjellene og for å styrke helsetjenestene for alle.

Styrke sykehusene

Bevilgningene til sykehusene kuttet som del av et gigantisk høvelkutt i hele offentlig sektor, den såkalte ABE-reformen. Rødt vil reversere dette kuttet, og styrker til sammen sykehusene med over 1 milliard kroner. Dette er midler som kan gå til blant annet bedre bemanning, ambulansetjenester og lokalsykehus. Vi foreslår også øremerking til bedre barsels- og fødselsomsorg, psykisk helsevern, og bedre ettervern i rusomsorgen.

Sykehussektoren må frigjøres fra foretaksmodellen og bedriftsøkonomiske styringsprinsipper, slik at prioriteringer følger helsefaglige vurderinger. Penger som er bevilget til sykehus og må gå til befolkningens helsetilbud, ikke havne i private lommer.

Rødt øker basis-støtten og går inn for full rammefinansiering av sykehusene. Kompensasjon for merverdiavgift gjør det mer lønnsomt for sykehusene å kjøpe eksterne tjenester og må derfor avvikles, slik regjeringa skriver i Hurdalsplattformen.

Velferdstjenestene våre er avgjørende for velfungerende samfunn, men er også sårbare. Rødt vil erstatte den utstrakte bruken av innleie fra bemanningsbyråer i helsesektoren med faste stillinger og offentlig vikarpool.

Lavere egenandelstak

Folk som har dårlig råd, har også dårligere helse. En økning av egenandelstaket med 465 kroner skaper større helseforskjeller. Helsehjelp må bli billigere, ikke dyrere. Derfor går Rødt inn for å reversere regjeringas økning slik at ingen får økte egenandeler for helsehjelp.

Tennene er en del av kroppen

Når tennene ikke behandles som en del av kroppen, legges det opp til at forskjellene i samfunnet kommer til uttrykk i folks tenner. Regjeringserklæringen har et mål om at tannhelse bør likestilles med andre helse-tjenester, men gjør ingenting i statsbudsjettet.

Rødt ønsker offentlig finansiert gratis tannhelse og foreslår en tannhelsereform som allerede neste år vil gi over 1 million mennesker billigere tannhelse. Reformen innføres ved å ta deler av regningen for de som har

størst utgifter, med refusjon på 40 % av utgiftene over en årlig egenandel på 2 500 kroner. I tillegg utvider vi aldersgrensa for gratis tannhelse til 22 år, fordi grunnlaget for god tannhelse legges tidlig i livet. Det viktigste er ikke hvor innfasingen starter, men at den starter. Vi setter totalt av 3,2 mrd. til første skritt på veien mot gratis tannhelse for alle. Målet er å likestille tannhelse med andre helsetjenester i løpet av fire år. Vi øker også takstene for stønad til tannbehandling med forventet pris- og kostnadsvekst.

Rødt doubler økningen til tverrfaglig psykolog- og tannhelsetilbud til tortur- og overgrepsofre og personer med odontofobi (TOO).

Folkehelse

Rødt styrker helsestasjonene og skolehelsetjenesten fordi disse står sentralt i helsefremmende og forebyggende arbeid. I tillegg satser vi på psykisk helsevern, både for voksne, studenter og Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP). Rødt øker også tilskudd til rusforebyggende innsats, overdosestrategi og ettervern. Helsehjelp er en menneskerettighet, og menneskerettigheter må følge mennesker, ikke papirer. Papirløse må ha rett på helsehjelp

Fastlegekrisen i Norge må adresseres med politiske tiltak, både på kort og lang sikt.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Styrking av sykehusene	+ 1 100
Tannhelse: Opptappingsplan	+ 3 220
Redusere egenandelstaket	+ 650
Barsel og fødsel	+ 204
Forskning på kvinnehelse	+ 30
StatMed: Produksjon av legemidler og vaksiner	+ 40

Barnehage, skole og høyere utdanning

Rødts mål er et gratis, godt og likeverdig utdanningstilbud. Fagutdanning og høyere utdanning skal være tilgjengelig for alle, uavhengig av hvor du bor og hvor mye foreldrene dine tjener.

Bedre og billigere barnehager

Rødt vil styrke fellesskapet også i barnehagesektoren, og ønsker på sikt at barnehage skal være gratis. Vi starter denne velferdsreformen gjennom gradvis innfasing, årskull for årskull. Vi begynner med femåringene, slik at alle barn kan bli en del av et større fellesskap før de begynner på skolen. Rødt øker overføringene til kommunene med flere milliarder kroner, slik at de har økonomisk rom til å oppfylle bemanningsnormen i barnehagene og råd til vikarer fra dag én. Skal vi ha god kvalitet i barnehagen må vi ha barnehagefaglig kompetanse og god bemanning. Vi bevilger derfor midler til flere barnehagelærere og fagarbeidere i barnehagene.

Samtidig som foreldrene må betale mer for barnehageplass, insisterer AP/SP-regjeringa på at kommersielle aktører fortsatt skal få ta ut penger bevilget til barnehage i profitt. Rødt vil styrke velferdstjenestene, ikke velferdsprofitørene. Rødt vil gjøre det forbudt for kommersielle aktører å hente ut profitt fra offentlig finansierte barnehager.

Dagens pensjonstilskudd til private barnehager belønner eierne av barnehagene som har de dårligste pensjonsordningene med et tilsvarende stort overskudd de kan putte i egen lomme. Derfor foreslår Rødt å endre fra en modell som tar utgangspunkt i lønnsutgiftene i de kommunale barnehagene helt uavhengig av hva barnehagen har hatt av reelle kostnader til pensjon, til kostnadsdekning av de faktiske pensjonsutgiftene. Slik sikrer vi at penger bevilga til pensjon faktisk går til pensjon. Midlene som spares ved denne omlegginga flytter vi til økt bemanning i barnehagene.

En fellesskole for barnets beste

Lærere med nok tid og ressurser er en forutsetning for å sikre barns behov for læring. Rødt vil derfor prioritere – og gradvis utvide – tida til kontaktlærerne. Vi dobler også midlene satt av til veiledning av nyutdanna lærere for å skape en god overgang fra utdanning til yrke, og for å beholde lærerne i skolen.

Rødt vil styrke laget rundt eleven og sikre flere yrkesgrupper inn i skolen. I dag er det store variasjoner i bemanninga i PP-tjenesten. Barneombudet har funnet at barns rett til spesialundervisning brytes og at en av hovedårsakene til dette er en mangelfull PPT. Rødt øker derfor antall stillinger i PPT med mål om å på sikt innføre en bemanningsnorm for tjenesten.

Framtidas fagarbeidere og kompetanse til hele landet

Utdanning skal være gratis, men det er ikke tilfellet når dagens utstyrsstipend ligger langt under det reelle kostnadsnivået for nødvendig utstyr. Rødt setter derfor av midler til økt utstyrsstipend.

Bransjeprogrammene er utviklet i samarbeid med partene i arbeidslivet, og er et spleiselag som gir arbeidsfolk gratis kurs og videreutdanning. Bransjeprogrammene er ifølge fagbevegelsen et helt sentralt virkemiddel for å sikre omstilling og et seriøst arbeidsliv i utsatte bransjer. Derfor dobler vi tilskuddet til bransjeprogrammene. Vi dobler også tilskuddet til «Fagbrev på jobb» slik at ordningen kan utvides.

Rødt bevilger midler til 500 nye fagskoleplasser, mulighet til å gjennomføre fagskoleutdanning for SFO-ansatte og flere studieplasser for vernepleiere og videreutdanningsplasser for sykepleiere.

Det trengs gode utdanningsinstitusjoner der folk bor. Bevilgningene til høyere utdanning og forskning kuttes som del av et gigantisk høvelkutt i hele offentlig sektor, den såkalte ABE-reformen. Rødt reverserer dette kuttet. Det gjør det blant annet mulig å forhindre den planlagte nedleggningen av logopedi-utdanninga i Tromsø, som vil ha katastrofale konsekvenser for befolkninga i Nord-Norge sin tilgang til nødvendige logopedtjenester, som allerede er for lav. Rødt setter av midler til å reetablere Nesna som fullverdig utdanningsinstitusjon.

Basisfinansiering er viktig for at virksomhetene skal oppfylle sitt samfunnsoppdrag, og levere forskning av høy kvalitet. Rødt kutter i bruken av resultatbasert finansiering av høyere utdanning og styrker økonomien i utdanningssektoren.

Lik rett til utdanning

Lik rett til utdanning gir et mer demokratisk samfunn og utjevner forskjeller mellom folk. Skal utdanning være tilgjengelig for alle, uavhengig av foreldrenes pengebok, må studiestøtten økes. Rødt øker studiestøtten til 1,3 G. Vi bevilger penger til flere studentboliger for å sørge for at flere studenter kan få et rimelig sted å bo og øker borteboerstipendet for elever i videregående skole.

Rødt setter av penger til Antirasistisk skolesekk, Den faglige skolesekken og økt tilskudd til Rosa kompetanse i barnehage og skole for å utstyre elever og lærere med flere og bedre verktøy for å fremme identitets- og kjønnsforståelse.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Gratis barnehage for 5-åringere og flere fagarbeidere	+ 1 419
Avvikle lærerspesialistordninga og Norges deltakelse i PISA og TIMSS	- 252
Økt studiestøtte og flere studentboliger	+ 450
Verkstedfond for yrkesfag, økt utstys- og borteboerstipend og økt lærling-tilskudd	+ 245
Veiledning av nyutdannede barnehagelærere og grunnskolelærere	+ 62

Olje og energi

Foto: Tom Haga, OLF / CC.

FN varslet «Kode rød» for menneskeheten i sin klimarapport i sommer. Ap/Sp-regjeringa vil «utvikle, ikke avvikle» oljenæringa, men Rødt mener at å lete etter mer olje er det motsatte av hva verden trenger. Prioriteringene som gjøres i statsbudsjettet er avgjørende for hvordan framtidens klima blir. Rødts budsjett tar ned utslippene på en rettferdig måte, samtidig som vi sikrer arbeidsplasser og verdiskaping.

Redusert petroleumsaktivitet og mer karbonfangst og -lagring

Rødt vil trappe ned oljeinvesteringene, og reduserer bevilgningene til leting og feltutvinning, særlig i nord-områdene. Barentshavet er et av verdens mest produktive havområder, men oljeutvinning truer viktige fiskeområder og leveområder for en rekke arter. For å nå klimamålene må vi la olja i Barentshavet ligge. Rødt foreslår å avvikle leterefusjonsordningen og heller satse på aktiv næringspolitikk basert på fornybare naturressurser. Vi kutter i petroleumsrettet forskning, og stanser kartlegginga av havbunnsmineraler.

De som har skapt store verdier for fellesskapet på norsk sokkel skal ikke få regningen for nødvendig omstilling i form av arbeidsledighet og utrygghet. En rød og rettferdig klimapolitikk handler om å ta kostnadene i fellesskap. Vi sørger for at karbonfangst på Klemetsrud kan realiseres, for å sikre kutt av utslipp og nye arbeidsplasser innen CCS. Vår næringspolitikk er omtalt i eget kapittel.

Mer til skred- og flomforebygging

Klimaendringene er allerede i gang, og det merkes i form av økt nedbør, flom og ras. Flom- og skredskader har store konsekvenser for bebyggelse, landbruk og infrastruktur. Det er bedre å forebygge enn å reparere, og derfor vil Rødt styrke arbeidet med flom- og skredforebygging over hele landet. Vi øker bevilgningene til flom- og skredforebygging med over 200 millioner.

Ap/Sp-regjeringa satser på vindkraft til havs gjennom å øke departementets midler til arbeid med feltet. Vi reverserer økningene, fordi vi vil ha et sterkt føre var-prinsipp, også til havs, og prioritere kystfisket.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Kutt i utvikling av vindkraft til havs	- 14
Kutte i petroleumsforskning	- 317
Karbonfangst på Klemetsrud og utredning av karbonfangst i flere byer	+ 250
Styrket flom- og skredforebygging	+ 200
Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning i kommunene	+ 600

En aktiv næringspolitikk

Aktiv næringspolitikk sørget for å bygge opp industri da Norge ble en oljenasjon, nå må de samme virkemidlene nå brukes for å hindre omstilling til arbeidsledighet. Vi er helt avhengige av kompetansen til de som jobber i petroleumssektoren i dag og til arbeidsfolk ellers i landet.

Skipsfart

Rødt vil opprettholde kondemneringsordninga for skip i nærskipsfart, samt innføre en ny kondemneringsordning for utrangerte offshorefartøy. Vi vil også bygge et nytt forskningsfartøy til Havforskningsinstituttet over tre år. Dette sikrer arbeid til norske verft, og deres omstilling. Det nye forskningsfartøyet sørger for at vi opprettholder og utvider kunnskapen vår om livet i havet. Parallelt jobber vi med å sikre at utviklingstillatelser og andre bruksretter gitt av norske myndigheter, skal sikre arbeidsplasser i Norge.

Den grønne industrien

Industripolitikk er også klima- og energipolitikk, fordi det handler om å sikre energi der vi trenger den; til den kraftforedlende industrien som lager eksportprodukter med mye lavere utslipp enn andre steder i verden. Norsk industri er i verdenstoppen på lave utslipp, men potensialet for omstilling er fortsatt stort. Mye av teknologien som behøves for framtidig miljøvennlig industriproduksjon er under utvikling, og det trengs midler for å realisere prosjekter som ennå ikke er kommersielt lønnsomme. Rødt vil bruke Innovasjon Norge for å bruke fornybare ressurser i Norge til å skape verdi og arbeidsplasser, og for hjelpe industrien kutte utslipp. Vi ønsker å styrke Miljøteknologiordninga - ikke svekke den slik som AP/SP-regjeringa går inn for. Vi vil at så mye penger som mulig skal gå direkte til grønne industriprosjekter og ikke til markedsinstrumenter for finansfolk. Derfor vrir vi penger fra Nysnø, og over til miljøteknologiordninga og Innovasjon Norge.

Foto: Ant Rozetsky / CC

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Bygge nytt forskningsfartøy for Havforskningsinstituttet	+ 50
Styrking av Miljøteknologiordninga	+ 225
Kondemneringsordning for skipsfart og utrangerte offshorefartøy	+ 175
Reversere kutt i nettolønnsordningen for norske sjøfolk	+ 181

Trygge veier og miljøvennlig transport i hele landet

Rødt kutter de kostbare motorveitbyggingene som ødelegger matjord, skader natur og øker klimagassutslippene. For at vi skal ha trygge veier i hele landet prioriterer vi opprusting og vedlikehold av eksisterende veinett. Rødt foreslår å legge ned selskapet Nye veier.

Rød kollektivsatsing på godt over 3 milliarder

Pandemien har endret våre reisevaner. Som et ledd i smittevernet har myndighetene oppfordret oss til å unngå kollektive transporttilbud. Nå ser det ut til at flere velger vekk buss, trikk og bane også etter gjenåpninga. Derfor må vi gjøre kollektivtilbudet billigere og bedre. Rødt reduserer billettprisen på all kollektivtrafikk i hele landet med 20 prosent; det omfatter tog, buss, trikk og bane. Rødt vil øke bevilgningene til miljøvennlig transport i de store byene gjennom belønningsordninger og bymiljøavtaler, og sette i gang flere store nye kollektivutbygginger som t-baneforbindelse til Lørenskog og Ahus sykehus og kollektivakse til nytt sykehus i Stavanger. Dessuten vil vi utvide ordningene til mellomstore og mindre byområder.

Jernbane i nord og sør

Jernbanen må rustes opp for å bli et konkurransedyktig og miljøvennlig alternativ til bil og fly. Rødt vil bruke 300 millioner mer enn regjeringa på å ta igjen vedlikeholdsetterslepet. Vi øker planleggingskapasiteten for å få fartgang i nye utbygginger, og sørger for flere krysningsspor. Vi vil også kjøpe flere togvogner og flere sovevogner. Vi setter av 10 millioner kroner for å konsekvensutrede Nord-Norgebanen.

Stadig flere vogntog på norske veier er i strid med målsettingen om godsoverføring fra vei til sjø og bane. For å kompensere for dårlig jernbaneinfrastruktur verner vi om miljøstøtteordningen for å opprettholde godstransport på bane, i tillegg til å gjøre de investeringene som trengs for at gods på bane skal bli lønnsomt. Rødt mer enn doubler tilskuddet for overføring fra vei til sjø. I tillegg styrker Rødt Vegvesenets kontroll med tunge kjøretøy for å hindre livsfarlige vogntog på glatte norske veier.

Foto: Knut Opseth / CC

Den grønne sjøveien

Havveien er vedlikeholdsfri, men mer bruk av havet krever gode havner. Å flytte gods fra vei til sjø er et viktig miljøtiltak, og havnene våre er kritisk infrastruktur i et land med lang kystlinje. Derfor øker vi tilskuddene til nye anlegg og vedlikehold av havnene. Vi ruster opp fiskerihavnene og sikrer vedlikehold av fyrene.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Jernbansesatsing	+ 1 050
20 pst. lavere pris på alle kollektivbilletter	+ 2 093
Utbedring av norske havner og fyr	+ 298
Bevare postomdeling 5 dager i uka i hele landet	+ 623
Økt kontroll av tunge kjøretøy	+ 25

Fisk, oppdrett og landbruk

Rødt vil styrke kystflåten og sikre framtida for små og mellomstore gårdsbruk. Fisken i havet tilhører det norske folket i fellesskap, og skal gi levebrød til folk langs kysten i generasjoner framover. Jorda og beiteressursene må brukes godt for at vi skal kunne delta i den globale dugnaden det er å skaffe mat til verdens økende befolkning og øke vår egen selvforsyning. Landbruk og fiske må drives innenfor naturens tålegrense, og på måter som ikke forsterker natur- og klimakrisa.

Trygge arbeidsplasser i fiskerinæringa

Over år er fiskerne rammet av kutt i velferds- og sikkerhetsordninger. Rødt vil reversere kuttene i velferdstilskuddet, for å sikre drift av de viktige velferdsstasjonene rundt kysten. Vi vil også støtte sikkerhetsopplæringen for fiskere, som er viktig for helse, sikkerhet og rekruttering i næringen. Vi øker også førings-tilskuddet for å sikre lokale fiskerimiljøer og god ressursutnyttelse. Vi øker bevilgningen til fiskerioppsynet for å sikre bestandene mot overfiske, og øker kontrollen med oppdrettsnæringen.

Den havgående fiskeflåten står for de største klimagassutslippene i fiskerinæringen. Rødt vil ikke gi dette flåteleddet kompensasjon for CO₂-avgiften, men bruke avgiftssystemet aktivt for å fremme et klimavennlig kystfiske. Vi vil videreføre avgiftsfritaket for den minste kystflåten og setter av midler for å gi kystreke-trålerne og fartøyer under 28 meter kompensasjon.

En mer miljøvennlig oppdrettsnæring

Oppdrettsnæringen kjennetegnes av høy fortjeneste for eierne, men skaper samtidig store miljøproblemer. Rødt jobber for lukkede anlegg og strengere regulering av utslipp og rømming. Vi styrker Mattilsynets arbeid for bedre dyrevelferd i oppdrettsnæringa, og setter av 100 millioner til utvikling av miljøvennlige oppdrettsanlegg via Miljøteknologiordninga. Vi foreslår en økt oppdrettsavgift på 80 øre/kg oppdrettet fisk for å sikre at en større del av inntektene fra oppdrett tilfaller kommunene.

Import av soya til fiskefôr i oppdrettsnæringen bidrar til avskoging av regnskog, og import av fiskemel og fiskeolje kan bidra til overfiske i andre deler av verden. Derfor øker vi midlene til å utvikle bærekraftig fôr fra kortreiste ressurser, slik som mikroalger eller insekter, samtidig som vi ønsker å sette opp tollene på importert soya til fiskefor.

Et styrket norsk landbruk med mer beite og mindre import

Norsk landbruk må baseres på norske ressurser, og utnytte beiteressurser og jord som finnes i hele landet. For å starte den viktige omleggingen fra utenlandsk kraftfôr til beitebruk, innfører vi en tollavgift og et prisutjevningsbeløp på soyamel på 10 øre/kg. Inntektene fra dette brukes til tilskudd til dyr på utmarksbeite. I tillegg øker vi støtten til Norsk genressurscenter for å sikre bruk av de gamle norske husdyrrasene, som er tilpasset bruk av norsk utmark gjennom flere tusen år. Vi setter av investeringsmidler til løsdriftsfjøs for små og mellomstore bruk. Vi bevilger penger til å sette i stand og forbedre jordbruksarealer og setre, og fremme beiting i utmark. Vi starter også det viktige arbeidet med å bygge opp et beredskapslager av korn.

I stedet for å hogge gammel naturskog, som er levested for en stor del av vårt truede naturmangfold, må vi drive et mer bærekraftig skogbruk. Vi vil derfor kutte i subsidier til veibygging og hogst i bratt terreng i gammel naturskog og bruke midlene til økt drenering og klima- og miljøtiltak i landbruket. Vi vil ikke støtte tettere planing og økt gjødsling i skog, men heller støtte forsøk med plukkhogst. For å redusere konfliktene rundt hogst og sikre den biologisk verdifulle skogen, setter vi av midler til å kartlegge gammelskogen slik at vi i framtida vet hvor den er og ikke hogger den ned i vanvare.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Økt føringstilskudd og andre næringstiltak i fiskeriene	+ 20
Miljøteknologiordninga: Utvikling av miljøvennlig oppdrett	+ 75
Økt oppdrettsavgift på 80 øre/kg; Økte inntekter til kommunene i 2023	*
Opprydding av forlatt fiskeutstyr (spøkelsesfiske)	+ 10
Istandsetting av sætre og tidligere dyrka mark	+ 40
Støtte til oppstart av beredskapslagring av korn	+ 50
Investeringsstøtte til løsdriftsfjøs	+ 100
Fjerne mva på norskprodusert frukt og grønt	+ 1 030

Barn, familie og likestilling

Pandemien har vist oss at økonomiske kriser går hardt ut over grupper som allerede er utsatt. Universelle velferdsordninger styrker fellesskapet i gode og dårlige tider og kan løfte de som trenger det mest ut av fattigdom. Å styrke kvinner og barnefamiliers rettigheter står sentralt i Rødts politikk.

Fattigdomsbekjempelse i barnefamilier

Barn som vokser opp i familier med dårlig råd, har selv større sjanse for å rammes av arbeidsledighet og økonomiske problemer. Økt barnetrygd er et godt tiltak for å motvirke at barn vokser opp i fattigdom. Høyre-regjeringa glemte de store barna i sin barnetrygd-politikk og Støre ser ikke ut til å huske dem heller. Rødt mener at gapet mellom små og store barn må tettes og bruker en milliard på å gi barna fra 6-18 år en økning i barnetrygd på 300 kroner i måneden.

Mange kommuner kutter barnetrygden for folk som får sosialhjelp. Rødt mener at barnetrygden skal komme alle familier til gode. Vi bevilger derfor midler til å holde barnetrygden utenfor beregningsgrunnlaget for sosialstønad. Vi styrker innsatsen til barnefamilier med dårlig råd både gjennom økt sosialhjelp og bostøtte, og legger friske penger på tilskuddsordningene som blant annet støtter ferie- og fritidsaktiviteter for barn og unge i familier med lav inntekt.

Feminisme

150 000 mennesker opplever vold i nære relasjoner i Norge hvert år. Vold og overgrep mot kvinner er et alvorlig og vedvarende samfunnsproblem i Norge. Rødt prioriterer midler til forebygging av voldtekt og seksuell trakassering, vold i nære relasjoner, inkludert vold mot kvinner og et trygt tilbud til voldsutsatte. Vi bevilger midler til krisesentrene som huser kvinner og barn, slik at de ikke opplever økonomisk ustabilitet. Vi bevilger også midler over helsebudsjettet, fordi vold og voldtekt er et folkehelseproblem.

Dessverre er kvinner nødt til å forsvare sine hardt tilkjempede rettigheter både nasjonalt og internasjonalt. Rødt øker støtten til kvinneorganisasjonene og midlene til likestillingssektorene, Diskrimineringsnemnda og Likestillings- og diskrimineringsombudet. Vi starter også innføring av gratis prevensjon ved å gjøre det gratis for alle under 25 år og alle uten inntektsgivende arbeid.

Den langsiktige kampen for et samfunn som verdsetter kvinners arbeid like høyt som arbeidet menn gjør kan vanskelig løses i ett enkelt statsbudsjett, men en likelønnsrett på 600 millioner i 2022 for kvinner i offentlig sektor er et godt sted å starte. Samtidig vil Rødt jobbe for bedre arbeidsvilkår i kvinnedominerte yrker og styrket rett til heltid. Å innføre seks timers normalarbeidsdag er en sentral del av denne kampen. Rødt oppretter

en egen pott for prøveprosjekter som kan gi konkret erfaring om hvordan sekstimersdagen fungerer på ulike arbeidsplasser i offentlig sektor, for å gi argumenter og praktisk erfaring vi trenger i arbeidet for sekstimersdagen.

Barnevern for barna, ikke profitt til investorene

Det er fellesskapets ansvar å beskytte utsatte barn og sørge for at alle barn får vokse opp i trygge omgivelser og får hjelp i tråd med sine behov. Vi kan ikke overlate omsorgen for de mest sårbare barna og ungdommene til kommersielle, profittmotiverte aktører. Alle penger bevilget til barnevern må gå uavkortet til barnas beste og ikke til privat profitt. Rødt mener at barnevernsdrift skal være forbeholdt offentlige og ideelle aktører.

For å styrke bemanningen og fagkompetansen i barnevernet bevilger vi midler til 400 flere fagstillinger i det kommunale og statlige barnevernet. Vi øker også tilskuddet til langsiktig utviklingsarbeid for å øke kompetansen og kunnskapsnivået i barnevernet, og bevilger midler til bedre helsetjenester til barn i barnevernet.

Enslige mindreårige asylsøkere er alene i et nytt land uten omsorgspersoner. Vi bevilger derfor midler til at enslige mindreårige asylsøkere mellom 15-18 år også skal under barnevernets omsorg.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Økt barnetrygd for barn 6-18 år, og holde barnetrygden utenfor sosialhjelpsberegningen	+ 1 519
Likelønnsnett til kvinnedominerte yrker i offentlig sektor	+ 600
Ekstrainsats tilskuddsordning rettet mot lavinntektsfamilier	+ 120
Barnevern: Flere fagstillinger, kompetanseutvikling og bedre helsetjenester	+ 170
Overføre enslige mindreårige asylsøkere 15-18 år til barnevernet	+ 53
Krisesentrene og tiltak mot vold og overgrep	+ 220

Kommuneøkonomi

Kommunen er hjertet i vår felles velferd, og et av våre viktigste verktøy i kampen mot de økende forskjellene. Koronapandemien har vist oss hvor avhengige vi er av et godt fungerende kommunalt tjenestetilbud, og at mange kommuner er underfinansierte. Rødt vil at folk skal kunne leve gode liv uavhengig av postnummer.

Mer penger gjennom det lokale demokratiet

Norge er en rik stat med mange fattige kommuner. Rødt ser at den stramme kommuneøkonomien både setter lokaldemokratiet under press, gir de ansatte en tyngre hverdag og svekker viktige tjenester for innbyggerne.

Kommunene trenger reell vekst i inntektene fremfor høvelkutt og såkalte effektiviseringskrav. Penger er makt, og selv om Ap/Sp-regjeringa utvider rammene til kommunene noe, mener Rødt det ikke flytter tilstrekkelig makt ut der innbyggerne faktisk virker og bor. En av de største satsningene i Rødts budsjett er derfor å flytte penger fra staten og til kommunene i form av økte frie inntekter, inkludert økt distriktstilskudd. Det er mye fellesskap og lokal selvbestemmelse i 5 milliarder kroner. Økte frie inntekter gjør det mulig å gjøre mer av det folk i det lokale demokratiet synes er viktigst. Det kan bety flere ansatte i velferden, døgnbemannet brannstasjon, sykehjemsplasser, økt miljøkompetanse i kommunen eller kommunale kjøkken.

I tillegg til de frie midlene styrker vi skolehelsetjenesten, skolebibliotekene, bevilger penger til gang- og sykkelstier. Vi kompenserer kommunene for å holde barnetrygden utenfor beregningsgrunnlaget for sosialhjelp, slik at alle barn får nytte godt av barnetrygden. Vi styrker det lokale selvstyret ytterligere med egne midler til å kjøpe opp strandsoneareal, noe som sikrer fellesskapet adgang til naturområder langs kysten.

Rødt øker overføringen til Sametinget med 25 millioner.

Fylkeskommunen som utviklingsmotor

Rødt mener fylkeskommunene spiller en viktig rolle i å skape gode lokalsamfunn rundt omkring i landet. Tvangssammenslåtte fylker må få demokratisk frihet til å skille lag og fylkeskommunene må settes i stand til å være den regionale utviklingsmotoren de har potensiale til. Den fylkeskommunale tannhelsetjenesten trenger økt økonomisk innsats for å kunne gi billigere behandling til flere.

Rødt øker derfor de frie inntektene til fylkeskommunen, gir økt støtte til omlegging til nullutslippsløsninger for ferger og hurtigbåter, og tilfører utviklings- og omstillingsmidler. Levedyktige lokalsamfunn forutsetter godt

samarbeid mellom kommune og fylke i omstillingen til et miljøvennlig næringsliv. Styrking av Merkur-programmet, utviklings- og kompetanseprogrammet for nærbutikker og bokhandlere i distriktene, vil sikre flere nære tjenester til innbyggere i våre viktige lokalsamfunn landet over. Å sette fylkene bedre i stand til å ta igjen det store vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene og økt bevilgning til ras- og skredsikring er viktige beredskapstiltak i møte med klimaendringene.

Tapte billettinntekter på kollektivtransport er en stor utfordring i fylkeskommunene etter koronapandemien. Dette går ut over rutetilbudet til innbyggerne med de praktiske, økonomiske og miljømessige konsekvensene det har. I Rødts krisepakke setter vi av penger til å dekke fylkeskommunenes utfordringer med tapte billettinntekter.

Boliger for folk, ikke bolighaier

Alt for lenge har vi hatt et boligmarked som fyller lommene til bolighaiene, samtidig som et trangt boligmarked frarøver mange muligheten til å eie sitt eget hjem. Husbanken er et viktig verktøy i utviklingen av en ikke-kommersiell boligsektor og for å hjelpe flere inn på dagens boligmarked. Rødt utvider derfor Husbankens låneramme i årets budsjett, samtidig som vi setter av midler til å utrede organisering av en tredje boligsektor. Bostøtteordninga har blitt uthulet over flere år. Rødt har som mål gjenreise bostøtteordninga og sørge for at langt flere omfattes av den. Derfor vil vi øke vi satsene og sikre at flere får rett til bostøtte enn i dag.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Økte frie inntekter til kommunene og økte distriktstilskudd	+ 5 000
Økte frie inntekter for fylkeskommunene	+ 200
Tiltak på fylkesveier (vedlikehold, ras og skredsikring, gang og sykkelveier)	+ 550
Utvidet bostøtteordning og støtteordning for å dekke oppvarmingskostnader	+ 700
Kompensasjon for tapte billettinntekter for fylkeskommunal kollektivtransport	+ 500

Kultur

Kunst og kultur spiller en viktig og selvstendig rolle i samfunnet. For Rødt handler kulturpolitikk om å gi gode økonomiske rammer for et fritt og uavhengig kulturliv landet rundt. Det handler om arbeidsvilkår, desentralisering av kulturmidler og om skaperkraft i alle aldersgrupper.

Fri og uavhengig kunst – og en jobb å leve av

Kulturpolitikk overlatt til markedet vil kun skape den kunsten som de med mest penger etterspør, og det vil bare være folk med solid økonomi som kan ta seg råd til å være utøvende kunstnere. En trygg kunstnerøkonomi og sterke offentlige ordninger til å stimulere kulturlivet i bred forstand er derfor avgjørende for Rødt. Derfor oppretter vi flere arbeidsstipender for kunstnere, øker stipendsatsene og bevilgningene til utstillingshonorarer og tilskuddsordninger som Norsk Kulturfond. Rødt erkjenner at kultursektoren kjenner etterdønningene av nedstengningen og forlenger ordningen for frilansere og selvstendig næringsdrivende.

Ytringsfriheten trues globalt og med det også den kunstneriske uttryksfriheten. Vi setter av penger til å etablere trygge residenser for forfulgte kunstnere i Norge.

Ta barn og unges skaperkraft på alvor

Rødt tror på å gi unge utøvere eierskap og tillit og foreslår derfor en egen tilskuddsordning til ungdomsstyrte kulturprosjekter. I tillegg vil vi styrke den kulturelle skolesekken slik at ordningen står bedre rustet til å oppfylle rammeavtalen med de utøvende kunstnerne den engasjerer, uten å kutte i tilbudet.

Kulturskolen er utilgjengelig for mange barn i familier med dårlig råd, og årsprisen varierer stort mellom kommunene. Rødt vil innføre makspris på kulturskolen, slik at flere barn kan nyte godt av kulturundervisningen landet over. Vi mener det ikke er en statlig oppgave å balansere budsjettene til de store internasjonale idrettsarrangementene, og flytter penger fra kommersielle arrangementer til fritidsaktiviteter for barn og unge. Vi flytter penger fra sentral kulturadministrasjon og ut til bredden.

Foto: André Løyning.

Hverdagskultur og frivillighet over hele landet

Band, korps, teatergrupper og kor drevet på frivillig basis er selve ryggraden i den brede norske kulturen. Rødt vil sikre bedre øvingslokaler og tilgang til utstyr over hele landet for disse gruppene gjennom Musikkutstyrsordningen. Vi foreslår også at ordningen utvides til et kulturutstyrsfond. Vi vil satse på helårsarrangørene og på de lokale ildsjelene gjennom å styrke frivilligsentralene. Vi vil sikre barn og unge fellesskapet som følger med muligheten til å delta i organiserte fritidsaktiviteter i hverdagen

Frivilligheten utgjør en viktig del både av den norske kulturen og er en nøkkelbrikke i beredskapen vår. Rødt fritar redningsbiler for engangsavgift.

Den mangfoldige kulturen reflekteres også i språket vårt. Rødt vil øke støtten til samisk dagspresse, Nynorsk avissenter og styrke tiltak for minoritetsspråk og tegnspråk. I motsetning til regjeringa støtter Rødt Kulturrådets satsning på tidsskrifter og kritikk, og vil gi den kritiske offentligheten en hjelpende hånd i arbeidet med å sikre vår alles ytringsfrihet.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Forlengelse stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere til 1.4.22	+ 255
Flere arbeidsstipender for kunstnere, økt sats og flere utstillingshonorarer	+ 75
Ungdomsstyrte kulturprosjekter utenfor de faste kulturinstitusjonene	+ 60
Norsk Kulturfond	+ 50
Makspris på kulturskolen på 2000 kr pr år fra høsten 2022	+ 50

Et selvstendig forsvar av Norge

Rødt mener Norge i forsvarspolitikken må utvikle en mer selvstendig linje basert på styrket norsk forsvarsevne, nordisk forsvarssamarbeid og en strategi som gjør oss mer uavhengige av stormaktsspillet. Når vi kutter i krigsdeltakelse i utlandet, kampfly og bistand til amerikansk krigshissing forøvrig frigjøres betydelige midler som Rødt vil bruke på å styrke den selvstendige forsvarsevnen, beredskap og samarbeid i nær-områdene.

Avlyse F-35-kampflykjøp

Kjøpet av 52 kampfly av typen F-35 fra Lockheed Martin er en av Norges dyreste skattefinansierte investeringer noensinne. Det har vært en skandale fra dag én, og i regjeringas forslag til statsbudsjett for 2022 blir den totale kostnadsrammen sprengt ettertrykkelig. Skyhøye innkjøps- og driftskostnader vil gå på bekostning av resten av Forsvaret i flere tiår framover, og flyenes design og innretting binder Norge enda tettere til angrepskriger under fremmede himmelstrøk, på bekostning av forsvar av eget luftrom. Rødt vil si opp kontraktene for kjøp av F-35 og kutte hele investeringskostnaden for flyene. Siden det er usikkert når og hvordan disse midlene reelt vil bli tilgjengelig på grunn av inngåtte kontrakter, plasseres pengene i et ventefond i påvente av kontraktoppsigelse. På 2022-budsjettet frigjør Rødt midler ved å kutte i administrasjonskostnader og andre kostnader relatert til F-35.

Et nasjonalt forsvar for suverenitets- hevdelse og lavspenning

Rødt vil styrke Norges selvstendige forsvarsevne. Gjennom økt tilstedeværelse og suverenitetshevdelse, og gjennom å løse det norske forsvarets oppgaver selv, heller enn å overlate det til amerikanerne, sikrer vi lavspenning i Norges nærområder. Dette får vi til gjennom å styrke Hæren med oppbemanning og utdanning, dedikert helikopterstøtte på Bardufoss og midler til våpensystemer tilpasset norsk territorialforsvar. Heimevernet styrkes med 10 000 flere soldater, mer trening og reetablering av Sjøheimevernet.

Vi øker bemanningen i Kystvakten for å styrke redningsberedskapen, ressurskontrollen i fiskerisektoren, tilstedeværelsen og suverenitetshevdelsen i nord. Forsvarets viktigste ressurs er de ansatte og vernepliktige. Dessverre har skiftende regjeringer prioritert ekstremt dyrt utstyr, ofte tilpasset angrepskrig for andre stormakter, og nedprioritert personell og drift. Det gir dårlig forsvarsevne og dårlige arbeidsforhold for Forsvarets

Foto: Metzker / CC.

ansatte. For å bøte på dette vil Rødt blant annet reversere regjeringas høvelkutt, øke antall årsverk, rette opp den begredelige tilstanden på bygninger som brukes av Forsvarets vernepliktige og ansatte, ta igjen etterslep i kompetanse og utdanning, reversere konkurranseutsetting av renhold og andre støttetjenester og ta vare på de skadde veteranene fra norske utenlandsoperasjoner.

Gjenopprette basepolitikken og stanse krigseventyrene i utlandet

De siste tjue årene har skiftende regjeringer omformet Norge fra fredsnasjon til krigsnasjon, underlagt USA og NATO. Enorme summer er sløst bort på katastrofale USA-ledete kriger, inkludert Libya og Afghanistan. Rødt vil kutte i bevilgningene til krigsoperasjoner i utlandet, inkludert trening på ørkenkrig i Jordan og sier nei til at norske krigsskip skal seile under amerikansk kommando. Dette er aktivitet som går på bekostning av beredskapen i Norge, som kan øke krigsfare og svekke vår trygghet snarere enn å styrke den. Rødt vil også kutte alle bevilgninger til amerikanske militærbaser i Norge og gjenoppbygge en bærebjelke i norsk sikkerhetspolitikk gjennom 70 år: basepolitikken. Når vi begrenser fremmede styrkers tilstedeværelse i Norge bidrar det til mindre spenning og mer trygghet for befolkningen.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Styrke Heimevernet	+ 638
Styrke Hæren med personell og helikoptre	+ 500
Reetablere Sjøheimevernet og styrke Kystvakten	+ 262
Kutte i militæroperasjoner i utlandet og F-35	-1 217
Styrke ivaretagelsen av norske krigsveteraner	+ 32

Fred, solidaritet og global omfordeling

Over hele verden kjemper mennesker for frihet, rettferdighet og demokrati. I solidaritet med alle som lider under kapitalistisk konkurranse, klimaendringer, krig og undertrykking og for å støtte deres kamp vil Rødt legge om norsk utenrikspolitikk slik at Norge blir en aktiv pådriver for fred, global omfordeling og en rettferdig klimapolitikk.

Fredsarbeid

Norges utenrikspolitikk styres i dag av en politisk elite med globale ambisjoner som gjør dem mer opptatt av USAs geopolitiske interesser enn av fred. Rødt vil gå motsatt vei. Vi kutter i bidrag til krigsalliansen NATO og bevilger i stedet mer til fredsarbeid i Norge og verden. Norge er en liten stat og har en klar egeninteresse av å jobbe for en lov- og regelbasert verdensorden der konflikter løses med fredelige midler. Rødt vil øke og øremerke støtten til norske freds- og atomnedrustnings-organisasjoner inkludert fredsprisvinner ICAN og Norges Fredsråd. Rødt styrker også fredsforskningen og øker Norges bidrag til den internasjonale straffedomstolen for å følge opp Rødts forslag om at Norge skal ratifisere Kampala-tillegget til Roma-traktaten, som kriminaliserer angrepskrig.

Norges globale ansvar

I 2016 vedtok Stortinget at det skal settes av én prosent av forventet brutto nasjonalinntekt til bistand, men for å oppfylle dette målet definerer regjeringa 573 millioner kroner brukt på flyktningtiltak i Norge som bistand. Det vil ikke Rødt være med på. Norge skal ta ansvar for et betydelig større antall flyktninger – uten at det går utover bistandsbudsjettet. Ved å flytte flyktningtiltak til kommunalbudsjettet og ta énprosentmålet på alvor tilføres 573 millioner kroner ekstra til bistandsformål. Rødt vil at Norge skal ta imot flyktninger i tråd med FNs anbefalinger, men vil også bidra til å relokalisere flyktninger fra pressede områder som Hellas og Italia utenom denne kvoten.

Selv om andelen mennesker som lever i ekstrem fattigdom har sunket de siste tiårene, øker forskjellene mellom fattige og rike, og klimaendringer i kombinasjon med pandemi og en global kapitalisme i krise rammer de som allerede har det vanskelig aller hardest. Som et av verdens rikeste land og en av verdens største produsenter av fossil energi bør Norge gjøre mer for å rette opp i global urettferdighet, økende klimaendringer, krig og kapitalisme som dømmer milliarder av mennesker til liv i nød, fattigdom og uten sosiale rettigheter. I Rødts budsjett kommer økt støtte til globale klimatiltak i tillegg til – og ikke på bekostning av – øvrig bistand.

Foto: Brage Aronsen.

Bistand som virker

Rødts bistandspolitikk bygger på prinsippet om at bistand må være lokalt forankret, basert på solidaritet og bidra til omfordeling og fattigdomsbekjempelse. Slik bistand kan styrke et organisert arbeidsliv, kvinne- og urfolksrettigheter på en bærekraftig, klimavennlig måte som ikke bare omfordeler penger, men også makt. Rødt øker bevilgningene som bidrar til rettferdige, desentraliserte klimatiltak, likestilling, helse, nødhjelp og gjeldsslette. Vi reverserer regjeringas flerårige kutt innen fornybar energi og helse. Nyliberal reformpolitikk som fremmes av institusjoner som Verdensbanken og næringslivsstøtte forkledt som bistand kuttes, samtidig som bistand via grasrotbevegelser styrkes. Etter NATOs lange og brutale krig i Afghanistan, er landet nå på randen av en sultkatastrofe. Rødt mener Norge, som deltaker i den ødeleggende krigen, har et spesielt ansvar overfor krigens ofre, og øker derfor støtten til sivilsamfunnet betydelig. Vi øker støtten til palestinske flyktninger og øremerker bistand til samarbeid med palestinske organisasjoner som Israel nylig har terrorlistet og til kurdisk Røde Halvmåne.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Oppfylle målet om én prosent av forventet nasjonalinntekt til bistand	+ 573
Sikre at økt støtte til globale klimatiltak kommer i tillegg til og ikke i stedet for bistand til land i sør	+ 190
Øke støtten til fagbevegelsen, urbefolkning, kvinnebevegelsen og andre grasrotbevegelser i mottakerland	+ 108
Øke støtten til fredsarbeid, konfliktløsning og nedrustning	+ 242
Kutte bevilgninger til nyliberale fond og banker som Verdensbanken	- 643
Øke støtten til sivilsamfunn og flyktninger Palestina, Vest-Sahara, Nord-Syria og Afghanistan	+ 103
Ta imot totalt 5000 kvoteflyktninger og 1500 flyktninger fra områder med stort press som Hellas og Italia	+ 650

Rettsikkerhet og trygge lokalsamfunn

Hurdalsplattformen inneholder mange store ord om styrket beredskap, bedret rettsikkerhet og desentraliserte tjenester. Det forventer vi at regjeringa leverer på, for i dag har ikke politiet nok ressurser til å bekjempe hverdagskriminaliteten som rammer folk flest og den økonomiske kriminaliteten som tapper fellesskapet for ressurser. Rødt vil snu denne utviklingen og gi rettsikkerhet og trygghet til alle.

Styrke politidistriktene og sikre etterforskning

Behovet for fengselsplasser har ikke minket fordi det begås mindre kriminalitet, men fordi verken politiet eller domstolene har ressurser nok til å etterforske forbrytelser. Hverdagskriminalitet henlegges og ofre for familievold, overgrep og voldtekt opplever at saker henlegges eller gjerningspersoner får redusert straff på grunn av lang saksbehandlingstid. Samtidig øremerkes store summer til uttransportering av utlendinger uten oppholdstillatelse.

Rødt forventer at den nye regjeringa vrir innsatsen i politi- og justisbudsjettet over til de ansatte i politiet og ikke minst menneskene de skal hjelpe. Rødt vil avskaffe måltall for uttransportering og legge ned Politiets utlendingsenhet. Vi vil overføre ansatte og fagmiljø med sin spisskompetanse, med tilhørende bevilgninger, til politidistriktene, og opprette nye etterforskerstillinger på seksuallovbrudd og vold i nære relasjoner. Slik sørger Rødt for en kraftig styrking av politidistriktene, samtidig som politiet selv får tillit til selv å vurdere hvordan uttransportering prioriteres opp mot andre viktige politioppgaver.

En kriminalomsorg for både innsatte og ansatte

Rødt vil styrke kriminalomsorgen betydelig. Gjennom reversering av høvelkutt og oppbemanning av første-linja motvirkes skadelig isolasjon av innsatte og vold og trusler mot ansatte. Samtidig styrker vi domstolene og kontoret for voldsoffererstatning. Det er ikke lommeboka som skal avgjøre hvorvidt du får tilgang til rettshjelp

når du trenger det. Derfor øker Rødt inntektsgrensa for fri rettshjelp til 20 % fra 2020-nivå, for å kompensere for skiftende regjeringers kutt i denne grunnleggende rettigheten og utvider ordningen til også å favne om barn i utvisningssaker. Økte bevilgninger til tiltak som Jussbuss, Gatejuristen og JURK styrker rettssikkerheten til vanlige folk. Rødt reverserer kuttet i Rosaprojektet. Sammen med de økte bevilgningene til politidistriktene gir dette en sårt tiltrengt og helhetlig styrking av straffesakskjeden i Norge.

Kamp mot skatteunndragelse og arbeidslivskriminalitet

Staten taper flere milliarder årlig som følge av skatteunndragelser knyttet til arbeidslivskriminalitet. Hver dag slipper hvitsnippforbrytere unna fordi Økokrim ikke har tilstrekkelige ressurser til etterforskning. Rødt vil styrke Økokrim og vi styrker A-krimsentrene sin kamp mot arbeidslivskriminalitet, begge med betydelige bevilgninger som vil gi inntekter tilbake til fellesskapet.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Fjerne øremerking og måltall for uttransportering	- 132
Styrke domstolene, kontoret for voldsoffererstatning og fri rettshjelp	+ 98
Styrke førstelinja, motvirke isolasjon og bedre rehabilitering i kriminalomsorgen	+ 45
Styrke etterforskning av seksuallovbrudd og vold i nære relasjoner	+ 122
Styrking av Økokrim med 40 årsverk	+ 49

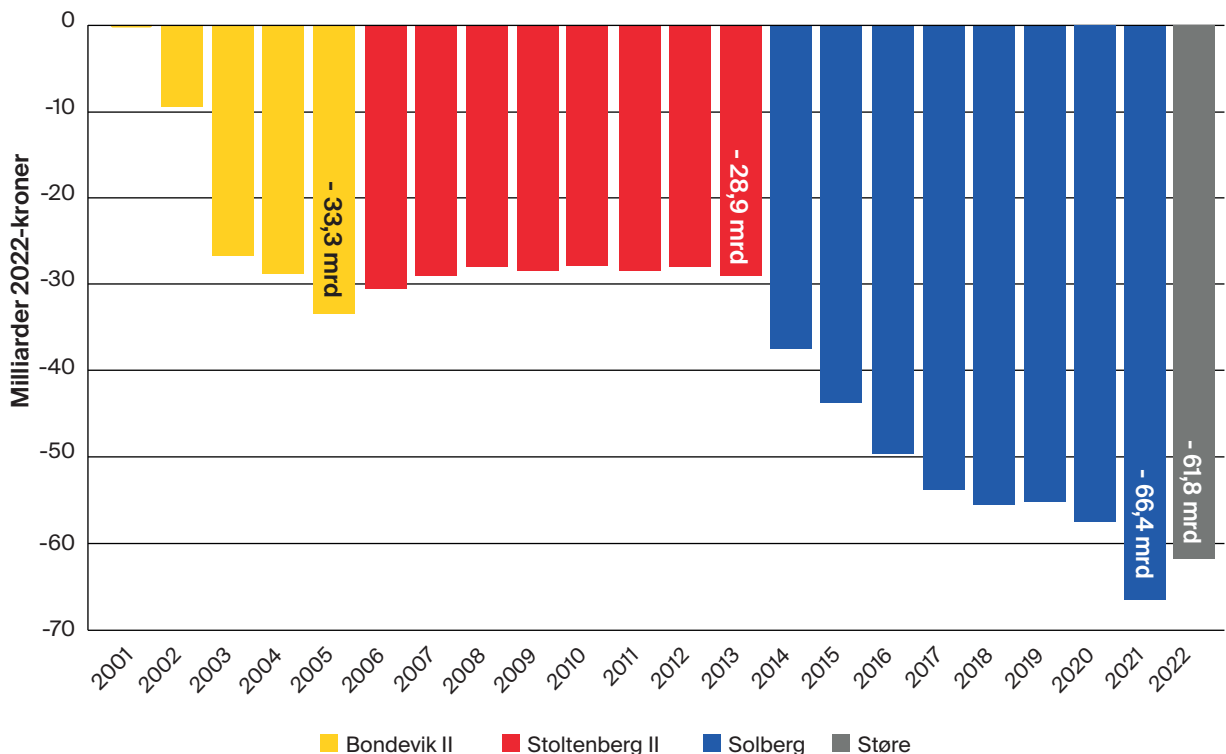
Rødts forslag til skatte- og avgiftsendringer

Se detaljert liste over våre skatte- og avgiftsendringer på side 45.

De siste 20 årene har ulike borgerlige regjeringer kuttet det samlede skattenivået med over 60 mrd. kroner, målt i dagens priser. Under den rødgrønne regjeringsperioden fra 2005-2013 forble skattenivået derimot omtrent uendret. Det betyr at høyresiden har fått lov å ta tydelig styring over retningen på samfunnet, mens rødgrønne partier i stor grad har endt opp med å styre innenfor de rammene som høyresiden har lagt for velferden. Mindre penger til fellesskapet gir mindre penger til felles løsninger. Alle disse milliardene som har gått til skattekutt for de rike, mener Rødt at heller kunne ha vært brukt til å finansiere enorme velferdsløft, som gratis tannhelse og gratis barnehage, eller på nye klimatiltak. Totalt kuttet Solberg-regjeringa skattenivået med om lag 38 mrd. kroner under sine åtte år ved makten. Historien risikerer å gjenta seg selv når Arbeiderpartiet og Senterpartiet gikk til valg på å frede rundt 80 pst. av de borgerlige skattekuttene de siste åtte årene, og bare legger opp til en moderat skatteøkning på 4 mrd. kroner i sitt budsjettforslag.

Under beskrives Rødts forslag til endringer i skattesystemet.

Samlet skattekutt siden 2001

Kilde: Finansdepartementet

Selskapsskatt

I skatteforliket i 2016 gikk høyresida, Senterpartiet og Arbeiderpartiet sammen om å kutte skatten på overskudd i selskaper fra 27 til 23 prosent. Siden har Solberg-regjeringa kuttet selskapsskatten med ytterligere et prosentpoeng, noe som ble kritisert av Arbeiderpartiet. Likevel har AP/SP-regjeringa varslet i Hurdalsplattformen at de vil frede også dette skattekuttet ut hele den kommende stortingsperioden.

Rødt mener det er feil å frede kutt i skatten selskaper betaler på sine overskudd, og at dette er et av de største hindrene for at en ny regjering kan bety et reelt politisk retningsskifte. Vi vil heller gjøre Norge til et foregangsland som står opp mot et internasjonalt skattekappløp mot bunn og gradvis øke skatten på selskapsoverskudd. Det internasjonale samarbeidet mot skatteparadisene må forsterkes, og vi må særlig sørge for at store multinasjonale selskaper betaler den skatten de skal i landene de opererer i. Når store land som USA og Storbritannia har varslet økt selskapsskatt de kommende årene, er det ingen grunn til at Norge skal holde skattenivået lavt.

Vi foreslår å starte reversering av skattekuttet på selskapers overskudd ved å øke skattesatsen fra 22 til 23 prosent, og for finansielle virksomheter fra 25 til 26 prosent. Det gir ingen provenyeffekt i 2022 fordi selskapsskatten betales etterskuddsvis av overskuddet året før, men det vil gi anslagsvis 4,4 mrd. i økte skatteinntekter i 2023.

Potensialet på sikt er stort: Før høstens valg la Rødt fram regnestykker som viste at en gradvis opptrappingsplan for selskapsskatten til 26 prosent vil gi mer enn nok inntekter til å fullfinansiere nye, store velferdsreformer, som fullt ut gratis tannhelse.

Inntektsskatt

Rødts modell innebærer at det ikke blir en krone i økt inntektsskatt for alle med gjennomsnittlig eller lav inntekt – de med lavere inntekt enn ca. 700 000 kroner, om lag tre av fire med skattbar inntekt. Med Rødts opplegg blir det økt skatt for personer med høye inntekter og aksjeutbytter, spesielt de 1 prosent med høyest inntekt, det vil si over 2 mill. i inntekt i året.

I motsetning til budsjettforslaget fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, dobler vi fagforeningsfradraget til 7700 kroner allerede i 2022. Vi øker fradraget for pensjonsinntekt og fradraget for enslige forsørgere tilsvarende manglende prisjustering siste seks år, samt innfører skattefradrag på slitertillegget. Totalt reduserer dette inntektsskatten med om lag 800 mill. kroner, penger som i stor grad kommer vanlige folk til gode. I tillegg reduserer Rødt maksimalt sparebeløp i BSU-ordningen, fjerner skattefradraget for individuell pensjonssparing helt og setter et tak på fradraget for gjeldsrenter for lån på over 50 G (drøyt 5 mill. kroner) per person. Det betyr at en person med høyere gjeld enn dette, kun får fradrag for rentekostnader på de første drøyt 5 millionene av lånet (10 mill. for par). Siden det i hovedsak er personer med høye inntekter som også har så høy gjeld, vil et slikt tak virke omfordelende.

Endringene øker skatteinntektene, inkludert økt utbytteskatt, med om lag 16 mrd. kroner i 2022, sammenlignet med regjeringas forslag. Helårseffekten i 2023 er anslått til om lag 20 mrd. kroner.

TABELL 1: Oppsummering av Rødts endringer i trinnskattemodellen

TRINN #	AP/SP-REGJERINGA		RØDT	
	INNSLAGSPUNKT	SATS	INNSLAGSPUNKT	SATS
1	190 350 – 267 900	1,7 %	250 000 – 325 000	0,5 %
2	267 900 – 651 250	4,0 %	325 000 – 640 000	3 %
3	651 250 – 1 052 200	13,3 %	640 000 – 900 000	16 %
4	Over 1 052 200	16,3 %	900 000 – 1,2 mill.	19 %
5	–	–	Over 1,2 mill.	25 %
	Skatt på alminnelig inntekt	22 %	Skatt på alminnelig inntekt	23 %
	Personfradrag	58 250	Personfradrag	61 250
	Minstefradrag:		Minstefradrag:	
	• Lønnsinntekt	109 950	• Lønnsinntekt	109 950
	• Pensjonsinntekt	90 800	• Pensjonsinntekt	94 800
	Fagforeningsfradrag	5 800	Fagforeningsfradrag	7 700
	Oppjusteringsfaktor utbytte	1,60	Oppjusteringsfaktor utbytte	1,89

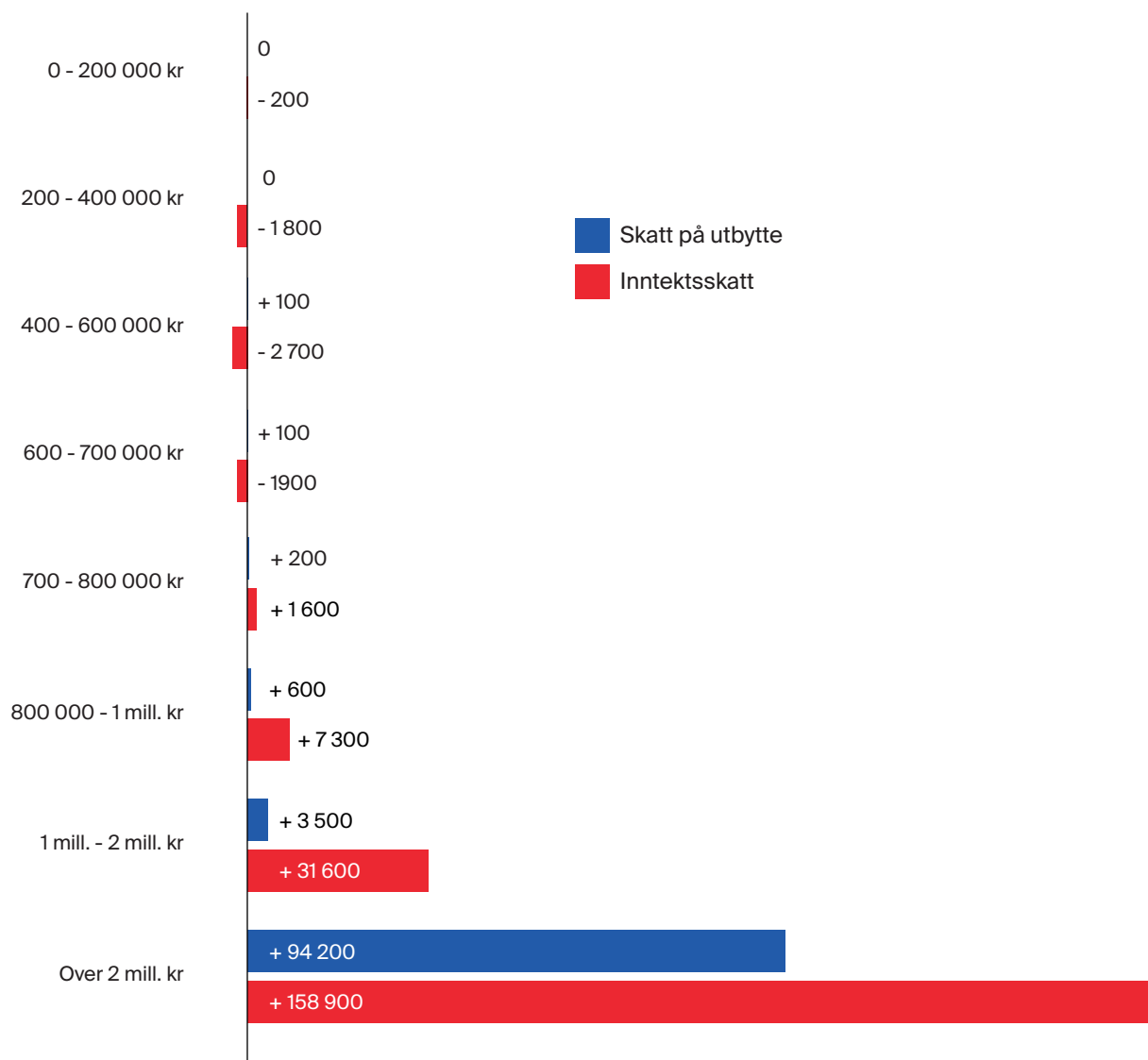
Tabell 2 oppsummerer hvordan Rødt sitt skatteopplegg er beregnet å slå ut for ulike inntektsgrupper, sammenlignet med regjeringas forslag for 2021:

TABELL 2: Endring i inntektsskatt for ulike inntektsintervaller

INNETKTSINTERVALL	ANTALL PERSONER	ANDEL PERSONER	RØDTS ENDRING INNETKTSKATT
0 – 100 000 kr	374 700	8,4 %	0
100 000 – 200 000 kr	281 200	6,3 %	- 400
200 000 – 250 000 kr	247 600	5,6 %	- 700
250 000 – 300 000 kr	303 100	6,8 %	- 1 200
300 000 – 350 000 kr	344 600	7,8 %	- 2 200
350 000 – 400 000 kr	328 800	7,4 %	- 2 500
400 000 – 450 000 kr	310 800	7,0 %	- 2 600
450 000 – 500 000 kr	311 100	7,0 %	- 2 600
500 000 – 550 000 kr	289 600	6,5 %	- 2 700
550 000 – 600 000 kr	270 300	6,1 %	- 2 700
600 000 – 650 000 kr	236 900	5,3 %	- 2 600
650 000 – 700 000 kr	201 000	4,5 %	- 900
700 000 – 800 000 kr	286 600	6,5 %	1 900
800 000 – 1 mill.	301 300	6,8 %	7 900
1 – 2 mill.	305 700	6,9 %	35 100
Over 2 mill.	49 100	1,1 %	253 100
I ALT	4 442 400	100,0 %	4500

Om lag 30 prosent av Rødts inntektsskatteøkning består av økt utbytteskatt, som hovedsakelig betales av de med millioninntekt. Figuren under viser fordelingen mellom økt utbytteskatt og mer omfordelende inntektsskatt for ulike inntektsintervaller, relativt til endringene foreslått av Ap/Sp-regjeringa.

Fordelingseffekt av Rødts forslag til skatt på inntekt og utbytte

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell LOTTE-skatt.

Rødt foreslår dynastiskatt

Formue er enda mer skjevfordelt i Norge enn inntekt, og formuesulikheten har økt betydelig de siste tiårene, viser tall fra SSB. Under årene med borgerlig regjering i 2013–2019 økte andelen av all formue som eies av de rikeste 1 prosent av husholdningene fra 18 til 23 prosent.

Kapitals oversikt over landets rikeste viser at Norge i 2021 har passert 400 milliardærer, og at formuene til de 400 rikeste i gjennomsnitt doblet seg i årene 2013–2021, tilsvarende en årlig vekst på 9 prosent. Når formuesveksten på toppen over tid også har ligget milevis over lønnsveksten, øker den økonomiske eliten sin makt over norsk økonomi i et raskt tempo. En liten gruppe mennesker kontrollerer store verdier, selskaper med tusenvis av arbeidsplasser, som påvirker lokalsamfunnene våre og miljøet – men de er aldri på valg, og stemmeseddelen vår kan ikke måle seg med den makta de har over samfunnet.

Rødts progressive inntektsskatt innebærer økt beskatning av de fleste av landets aller rikeste, særlig de som tar ut store aksjeutbytter. Men ser man på de årlige skattelistene, ser man at mange står oppført med null i skattbar inntekt, mens de samtidig sitter på enorme formuer. I 2017 gjaldt dette hele 16 av landets 100 rikeste, som Kjell Inge Røkke, Øystein Stray Spetalen og Petter Stordalen. Tall fra SSB viser også at 2,75 mrd. kroner, eller om lag en sjettedel av all innbetalt formuesskatt i 2019 ble betalt av mennesker i husholdninger som i snitt hadde 127 mill. kroner i formue, men som målt etter inntekt var å regne som «lavinntektshusholdninger». Når Høyre liker å påstå at regjeringas formuesskattekutt også har gått til de med lavest *inntekt*, har også det i vesentlig grad kommet de aller rikeste til gode.

Rødts dynastiskatt består av tre elementer som til sammen gir økte skatteinntekter i 2022 på over 16 mrd. kroner mer enn forslaget fra Ap/Sp:

1. Progressiv formuesskatt (11,5 mrd.)
2. Økt skatt på utbytte (5 mrd.)
3. Progressiv arveskatt med høyt bunnfradrag (ikke anslag)

1. Formuesskatt

Siden 2013 har regjeringa kuttet nivået på formuesskatten med over 10 mrd. kroner. Regjeringa har de siste årene både redusert satsen for formuesskatt fra 1,1 prosent til 0,85 prosent, og de har innført stadig større rabatt for aksjer og driftsmidler. I AP/SP-regjeringas tilleggsbudsjett gjøres det endringer som totalt øker provenyet fra formuesskatten med om lag 3 mrd. kroner i 2022.

Rødt beholder rabatten på primærbolig og fritidsbolig på 75 prosent for boliger med markedsverdi opp til 10 mill. kroner, men fjerner rabatten for boligverdien over dette (Ap/Sp-regjeringa kutter fra før av rabatten til 50 prosent over denne grensa). Sekundærbolig har nå en verdsettelsesrabatt på 5 prosent, som vi foreslår å fjerne sammen med rabattene på aksjer og driftsmidler. Bare det å fjerne aksjerabatten gir isolert sett 6,4 mrd. kroner mer til fellesskapet i 2022, som i all hovedsak kommer fra rike aksjeeiere.

For å beregne hvor mye en person skal betale i formuesskatt, må man først trekke fra hva personen har i gjeld. Om lag en fjerdedel av alle personer har såkalt negativ nettoformue. Det vil si at de har like stor eller større gjeld enn de har formue, enten i form av å eie en bolig eller som penger i banken. Har man negativ nettoformue, betaler man ikke formuesskatt. Mange har også en nettoformue som ligger under dagens bunnfradrag, slik at den store majoriteten av befolkningen ikke betaler formuesskatt.

Rødt mener at formuesskatten bør gjøres mer progressiv, det vil si at de med de aller største formuene bør betale mer enn de gjør i dag. Men det er ikke et mål i seg selv at flest mulig personer skal betale formuesskatt, den kan være enda mer spisset mot de store formuene enn den er i dag. For å vri beskatningen mer mot toppen av formuespyramiden, øker vi bunnfradraget til 1,8 mill., som er 0,15 mill. mer enn regjeringas forslag. Personer med 1,65 mill. eller mer i formue vil med denne endringen isolert sett betale noe mindre i formuesskatt,

mens personer med formue mellom 1,65 og 1,8 mill. ikke lenger vil måtte betale formuesskatt med vår modell. Siden primærbolig verdsettes til 25 prosent av markedsverdien når man skal beregne skatt på formue, betyr det for eksempel at hvis formuen din består av en gjeldsfri bolig med verdi på inntil 7,2 mill., betaler du ikke en krone i formuesskatt.

Samtidig øker vi satsen fra 0,85 til 1,1 prosent for de med nettoformuer over 1,8 mill., slik satsen var under de rødgrønne. Vi innfører flere trinn gjennom å legge på en tilleggssats på 0,15 prosentpoeng for nettoformuer over 10 mill. (rikeste 2 %) og ytterligere 0,15 prosentpoeng for de om lag 2900 personene (rikeste 0,07 %) som har nettoformuer over 100 mill. kroner. Totalt vil en slik modell øke skatteinntektene på formue utover økninga til AP/SP-regjeringa med 11,5 mrd. i 2022, med helårseffekt på om lag 14 mrd. kroner.

Tabell 3 sammenligner formuesskatten vår med forslagene fra hhv Solberg- og AP/SP-regjeringa.

TABELL 3: Vårt forslag til en mer progressiv formuesskatt

	SOLBERG-REGJERINGA 2022	AP/SP-REGJERINGA 2022	RØDT 2022
Bunnfradrag	1,6 mill.	1,65 mill.	1,8 mill.*
Sats 1	0,85 %	0,95 %	1,1 %
Trinn 2	–	–	10 mill.–100 mill.
Sats 2	–	–	1,25 %
Trinn 3	–	–	Over 100 mill.
Sats 3	–	–	1,4 %
Verdsetting ved beregning av ligningsformue	Primærbolig: 25 % Primærbolig o/15 mill.: 50% Sekundærbolig: 95 % Aksjer, driftsmidler: 50 %	Primærbolig: 25 % Primærbolig o/10 mill.: 50% Sekundærbolig: 95 % Aksjer, driftsmidler: 65 %	Primærbolig: 25 % Primærbolig o/10 mill.: 100% Sekundærbolig: 100 % Aksjer, driftsmidler: 100 %

*) Alle bunnfradrag er dobbelt for ektefeller som lignes under ett for felles formue.

Ap/Sp-regjeringa øker formuesskatten sammenlignet med forslaget fra Solberg-regjeringa. Tabell 4 under viser fordelingseffekten av å Rødts mer progressive formuesskatt, sammenlignet med forslaget til Ap/Sp-regjeringa: Det er i hovedsak bare en liten økonomisk elite som får økt skatt, ikke folk flest:

TABELL 4: Fordelingseffekt av Rødts mer progressive formuesskatt, sammenlignet med Ap/Sp

NETTOFORMUE INTERVALL	ANTALL PERSONER	ANDEL PERSONER	RØDTS ENDRING I KRONER
Negativ nettoformue	1 032 300	23,2 %	0
0 - 1 mill.	1 384 100	31,2 %	0
1 mill.-5 mill.	1 594 100	35,9 %	200
5 mill.-10 mill.	325 400	7,3 %	3 400
10 mill.-50 mill.	98 700	2,2 %	43 500
Over 50 mill.	7 600	0,2 %	1 159 800
I alt	4 442 200	100,0 %	3 100

2. Økt utbytteskatt

De med store formuer, for eksempel i form av aksjer, mottar hvert år normalt også store utbytter. Og siden beløpene er langt over det en mangemillionær trenger for å dekke sitt årlige forbruk, går store deler av disse utbytterne til å bygge enda større formuer som igjen vokser videre. Utbetalte utbytter har nådd nye høyder de siste årene, og var i 2020 på 459 mrd. kroner.

Store deler av dette utbyttet betales ikke direkte ut til eierne, men sendes videre til eiernes holdingselskaper, som på grunn av den såkalte fritaksmodellen medfører at det ikke utløses utbytteskatt. Disse utbyttene regnes heller ikke som løpende inntekt for eierne, og det er med på å tilsløre hvor enormt rike Norges aller rikeste faktisk er. Forskere fra Statistisk Sentralbyrå har nylig anslått at dersom disse tilbakeholdte inntektene hadde blitt regnet med ville inntektsulikheten vært mellom 26 og 65 prosent høyere. Selv om utbyttene i tillegg hadde blitt beskattet, ville ulikheten etter skatt vært mye høyere. Inntektsandelen til de 1% rikeste er beregnet å være omtrent dobbelt så høy, og inntektsandelen til de rikeste 0,1% er beregnet å være om lag seks ganger så høy dersom man tar hensyn til disse store «pengebingene».

Rødt foreslår å øke den såkalte oppjusteringsfaktoren for utbytte fra 1,44 til 1,89. I praksis vil det bety at man der AP/SP-regjeringas forslag er å øke skatten på utbytte fra 32 prosent til 36 prosent, blir den med Rødts forslag 43 prosent.

I tillegg foreslår Rødt å fjerne skjermingsfradraget. Skjermingsfradraget er et slags bunnfradrag som aksjeeierne trekker fra før de må betale utbytteskatt, noe som innebærer redusert skatt. Størrelsen på denne skatte-skjermingen fastsettes årlig i form av en egen skjermingsrente, som sikrer aksjeeierne en trygg avkastning før de må begynne å betale utbytteskatt. Siden rentenivået har vært lavt de siste årene, har også skjermingsrenta vært lav. Fra 2017 bestemte regjeringa at denne måten å fastsette skjermingsrenta medførte for lite skatterabatt, og la til 0,5 prosentpoeng. Det er i hovedsak de rikeste prosentene som mottar det meste av utbytte. Hvert år deles det ut flere mrd. kroner i skattefritt utbytte, og Rødt mener denne skatterabatten til Norges aller rikeste bør fjernes.

Dette øker skatteinntektene fra utbytte med anslagsvis 5 mrd. kroner i 2022. Helårseffekten av Rødts økning er beregnet til om lag 6 mrd.

3. Rettferdig arveskatt

En stor andel av landets aller rikeste har arvet formuene sine. Norge trenger en ny modell som bidrar til at hvem foreldrene dine er, ikke blir bestemmende for hvilke muligheter du har i livet. En mulig modell, som er langt mer rettferdig enn den gamle arveavgiften som ble fjernet, med høyere bunnfradrag og mer progressiv stigning, kan se slik ut:

- Bunnfradrag: 5 mill.
- Sats for beløp mellom 5–10 mill.: 10 %
- Sats for beløp mellom 10–100 mill.: 15 %
- Sats for beløp over 100 mill.: 25 %

En person som arver en bolig verdt 6 mill. kroner, vil med en slik modell måtte betale 100 000 kroner i skatt, mens en milliardærarving vil måtte betale en fjerdedel av arv over 100 mill. i skatt. Finansdepartementet har ikke tilstrekkelig datagrunnlag til å beregne inntektene fra en slik arveskatt, fordi statistikk over arv forsvant med avgiften i 2014, og det er vanskelig å lage egne beregninger. Men basert på beløp oppgitt som mottatt arv eller gave på skattemeldingene for årene 2014–2020, er det mulig å anslå at en slik skatt ville gitt flere mrd. i inntekter for fellesskapet hvert år.

Regjeringa beregner det årlige skattetapet av at de fjerner skatt på arv til om lag 2,4 mrd. kroner hvert år. Men målet med en slik skatt er ikke først og fremst å øke inntektene til fellesskapet. Det er å hindre dynastitenden- ser og at makt går i arv. Med vår modell vil ikke arveskatt bli aktuelt for de aller fleste. I 2020 var det ca. 1000 personer, eller 2 % av alle som mottok arv eller gave det året, som mottok over 5 mill. kroner, og denne lille gruppen mottok til sammen om lag 26 mrd. kroner. Dette viser at en slik dynastiversjon av arveskatten ikke handler om å beskatte ordinær arv, men er et verktøy for å bryte opp de store dynastiformuene som bygger seg opp i toppen av det norske samfunnet.

Rødt mener at en bedre og mer rettferdig modell for skatt på arv enn den som ble fjernet i 2014 bør gjeninnføres så snart som mulig. Siden inntektene fra en slik modell er usikker, er de holdt utenfor budsjettforslaget vårt. Ingen av utgiftene i forslaget er dekket inn med inntekter fra arveskatt.

Tabell over alle forslag

Skatter og avgifter

Sammenlignet med Ap/Sp-regjeringas forslag. Se eget kapittel med flere detaljer om skatteopplegget.

KAP	POST	FORSLAG	(I MILL)	(I MILL)
			PÅLØPT	EFFEKT I 2022
Skatt				
5501	70	Økt skatt på utbytte, mer progressiv trinnsnitt og endringer i fradrag (samlet effekt)	19 840	15 870
Av dette:*				
<ul style="list-style-type: none"> Lavere inntektsskatt på inntekter under ca. 700 000 kroner, økt skatt på høyere inntekter: + 10 480 mill. Øke skatt på utbytte og fjerne skjermingsfradraget: + 4 900 mill. Øke fagforeningsfradrag til 7 700 kroner: - 220 mill. Øke fradraget for enslige forsørgere med 13% (prisjustering siste 6 år): - 110 mill. Øke minstefradrag for pensjonister med 4000kr: - 460 mill. Stoppe rentefradrag på lån ved 50 G per person: + 1060 mill. Fjerne skattefradrag for IPS: + 200 mill. 				
5501	70	Mer progressiv formuesskatt	14 445	11 540
5501	70	Begrense maksimalt sparebeløp i BSU til 150 000 kroner	95	75
5501	70	Gå mot den foreslåtte opsjonsskatteordningen	60	50
5501	70	Beholde maksimalt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner på 50 000 kroner	- 100	- 80
5501	72	Innføre skattefritak på slitertillegget	- 8	- 6
5501	72	Åpne ordningen med skattebegrensning ved liten skatteevne for nye søkere igjen	- 150	0
5501	74	Halvere fradrag for petroleumsnæringen i SkatteFUNN	- 185	0
5501	74	Øke skatten på selskapsoverskudd fra 22 til 23 prosent	4 400	0
5501	78	Økt kildeskatt på royaltybetalinger til 23 prosent	5	5
SUM SKATTER			38 402	27 454

* = Den samlede effekten av alle Rødts endringer i inntekt- og utbytteskatten er beregnet av SSBs skattemodell som tar hensyn til at når man gjør flere skatteendringer samtidig kan de påvirke hverandre. Beløpene som anslår hvilken effekt endringene har hver for seg, er isolerte beregninger ved å kun gjøre den endringen.

Skatter og avgifter

Sammenlignet med Ap/Sp-regjeringas forslag. Se eget kapittel med flere detaljer om skatteopplegget.

KAP	POST	FORSLAG	(I MILL)	(I MILL)
			PÅLØPT	EFFEKT I 2022
Avgifter				
5511	70	Fjerne tollfri importgrense for netthandel av klær	20	20
5511	70	Toll på import av soyamel kraftfôr- og fiskefôrproduksjon (10 øre/kg fra 1.7.2022)	23	19
5521	70	Redusere mva-satsen på kollektiv, kultur og hotell fra 12 til 8 %	- 1 538	- 1 285
5521	70	Fjerne mva på norskproduserte frukt og grønnsaker	- 1 030	- 1 030
5521	70	Fjerne mva på reparasjoner av klær, sko, husholdnings- og fritidsvarer og elektronikk	- 600	- 600
5521	70	Fjerne mva-fritak for delen av elbilers salgspris som overstiger 600 000 kroner	500	417
5536	71	Fjerne fritak for engangsavgift for tunge elbiler ("Tesla-avgiften")	2 000	1 800
5536	71	Redusere vektfradraget for hybridbiler fra 15% til 10%	175	160
5536	71	Fritak for engangsavgift for redningsbiler	- 15	- 15
5536	75	Ikke innføre omregistreringsavgift på elbiler	- 300	- 300
5542	70	Oppheve fritak for grunnavgift på mineralolje for petroleumsindustri, inkludert forsyningskip	1 000	900
5554	70	Økt produksjonsavgift på vindkraft til 5 øre/KWh	664	-
5559	70	Økt avgift for engangsemballasje for drikkevarer	526	483
5559	72	Økt miljøavgift på drikkevaremballasje av plast	24	22
5561	70	Innføre progressiv flyavgift for reiser til utlandet og mellom de store byene i sør-Norge (fra 1.5.2022)	1 330	1 160
SUM AVGIFTER			2 779	1 751
Klimarabatt				
5543	70	Økt CO2-avgift (50 pst. fra 2021-nivå)	1 687	1 537
5538	70 og 71	Ikke redusere veibruksavgift	750	690
5501	70	Tilbakebetale fra økt CO2-avgift til alle med inntekt under 600 000 kroner, med barne- og distriktstillegg	- 2 437	- 2 227
SUM SKATTER + AVGIFTER			41 211	29 235
KONTANTSTRØM FRA OLJESEKTOREN TIL OLJEFONDET - PÅVIRKER IKKE BALANSEN I				
KAP	POST	STATSBUDSJETTET		(I MILL.)
5508	70	Økt CO2 avgift på sokkelen til 1000kr/tonn		348
Overføring til oljefondet				348

BALANSE		(I MILL.)
Økte skatter og avgifter		34 748
Reduserte skatter og avgifter		- 5 543
Netto økte utgifter		30 899
Overføring fra oljefondet (til finansiering av krisepakke, se s.7)		- 1 695

KAP	POST	LÅNETRANSAKSJONER (UNDER STREKEN)	(I MILL.)
952	90	Nysnø - ikke øke kapitalinnskudd	- 585
2410	90	Øke stipend: 500 nye fagskoleplasser	17
2412	90	Øke låneramme for Husbanken til 25 mrd.	1 659
Sum			1 091

Rammeområde 1 - Statsforvaltningen

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1	1	Kutte apanasjen til Konge og Dronning med 25 pst.	- 3,4
1	50	Redusere økning i utgifter til Det kongelige hoff	- 4,7
2	1	Kutte apanasjen til Kronprins og Kronprinsesse med 25 pst.	- 2,8
21	1	Redusere godtgjørelse for medlemmer av regjeringen med 20 pst.	- 5,4
2445	31	Redusere bevilgning for nytt regjeringskvartal	- 1 000
Sum			- 1 016

Rammeområde 2 - Familie og forbruker

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Fattigdomsbekjempelse			
845	70	Øke barnetrygda med 300 kroner i måneden for barn mellom 6 og 18 år fra 1.9.22	1 044
846	60	Økt tilskudd til barne- og ungdomstiltak i større byer	20
846	61	Utvidelse av tilskuddskuddsordning til inkludering av barn og unge: Øremerking til tiltak mot barnefattigdom i kommunene	100
Likestilling			
844	70	Fjerne kontantstøtta og omgjøre til ventestøtte for barn som ikke har barnehageplass	- 371
351	70	Støtte til kvinneorganisasjoner	8
351	72	Økt støtte til LHBTI-organisasjoner	5
351	73	Styrke likestillingssentrene	10
353	50	Økt grunnbevilgning til Likestillings- og diskrimineringsombudet	7
Vold og overgrep			
840	70	Forbygge vold i nære relasjoner	50
840	21	Sikre krisesentertilbud - også for utsatte grupper	15
840	61	Økt tilskudd incest- og voldtektssentre	15
840	70	Nasjonal holdningskampanje mot voldtekt rettet mot unge	10
840	70	Styrket krisesenterøkonomi	100
840	70	Krisesentersekretariatet	4
854	61	Alarmtelefon for barn og unge utsatt for vold og seksuelle overgrep	5
840	70	Vold og overgrepslinjen	5
351	70	Voldsförebyggende program for sårbare personer	1
351	21	Forebyggende tiltak mot seksuell trakassering og seksuelle overgrep	10
350	1	Lavterskeltilbud seksuell trakassering - økt bevilgning til Diskrimineringsnemnda	5
Barnevern			
855	1	Profittfri barnevern: Kutte bruken av kommersielle leverandører i statlig barnevern - overføre til egenregi	1 000
855	22	Profittfri barnevern: Kutte bruken av kommersielle leverandører i statlig barnevern - overføre til egenregi	- 1 000
856 m.fl.	1	Overføre enslige mindreårige asylsøkere 15 - 18 år til barnevernet 1. juli 2022	53
854	21	Styrke tryggheten for ansatte i barnevernet	3
854	72	Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet	10
855	1	Bedre bemanning i barnevernet: 50 nye fagstillinger i statlig barnevern	38
855	1	Bedre helsetjenester barn i barnevernet	10
Sum			1157

Rammeområde 3 - Kultur

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Bedre økonomi for kunstnere og kulturarbeidere			
320	55	Økt bevilgning Norsk Kulturfond	50
320	71	5 nye statsstipender for kunstnere + økt sats 10000 kroner	2,9
320	72	50 nye langvarige stipender for kunstnere + økt sats på 10 000 kroner	17
320	73	100 nye arbeidsstipender for kunstnere + økt sats på 10 000 kroner	35
320	75	Flere utstillingshonorarer	20
320	75	Litteraturhusene i Stavanger og Odda	2
Tilskuddsordninger kunst og kultur			
315	86	Kutt i tilskudd til kommersielle internasjonale idrettsarrangement i Norge	- 30
315	86	Styrke ny ordning for mangfold og inkluderingsprosjekter; idrett og fysisk aktivitet	15
320	74	Museer mm: Flytting av arbeiderboliger på Raufoss	1
320	74	Tilskudd til etablering av residenser for truede og forfulgte kunstnere	3
320	74	Kunstsentrene i Norge (regionale)	10
325	1	Avvikle kulturtanken	- 40
325	1	Styrke Den Kulturelle skolesekken	20
325	78	Støtte til Balansekunst: for likestilt og mangfoldig kulturliv	3
325	NY	Tilskuddsordning for ungdomsstyrte kunst- og kulturprosjekter utenfor de faste kulturinstitusjonene	60
326	73	Språktiltak: tegnspråk	15
326	80	Økt støtte til prosjekter som fremmer leseferdigheter, leseevne og leselyst hos barn og unge	5
328	78	Skogfinsk museum	2
328	78	Bevilgning Forfattersentrum	5
334	50	Styrke filmfondet	8,7
334	73	Regional filmutvikling: Styrke de regionale filmmiljøene, og Internasjonalt Samisk Filminstitutt	5,3
Frivillighet			
315	73	Økt tilskudd til studieforbundene	10
315	78	Styrke Frivilligsentralene og økt støtte til fritidsaktiviteter for barn og unge	18
Presse			
335	71	Økt pressestøtte	2
335	71	Økt støtte til samisk dagspresse	2
335	73	Nynorsk avissenter	2
Kulturminner			
1429	70	Tilskudd til automatisk fredede og arkeologiske kulturminner	10
1429	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	20
1429	79	Tilskudd til verdensarven	10
Sum			284

Rammeområde 4 - Utenriks

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
100	21	Styrke innsatsen for å redusere multinasjonale selskapers skatteunndragelser	50
118	74	Kutte støtten til Oslo Freedom Forum	- 2
104	1	Kutte i kongefamiliens offisielle reiser til utlandet (til 2016-nivå)	- 11
115	70	Internasjonal kultureksport og kulturfremme	- 8,6
115	71	Næringsfremme for det europeiske og globale markedet	-11
116	70	Kutte i medlemsavgiften til NATO	- 54
116	70	Reversere kutt til FNs særorganisasjoner (FAO, ILO, WHO)	12
116	70	Økt støtte til den internasjonale straffedomstolen for å styrke arbeidet med oppfølging av Kampala-tillegget som kriminaliserer angrepskrig	5
117	78	Kutte i EØS-støtten til Polen: Justis-sektoren, næringsutvikling og innovasjon, forskning, kultur og lokal utvikling.	- 800
118	NY	Reetablere det humanitære initiativet med forskning og formidling om humanitære konsekvenser av atomvåpenbruk	20
118	70	Reversere kutt i nordområdesatsing:Økt støtte til barentssamarbeidet, øremerket barentssekretariatet og folk til folk-samarbeidet	18
118	NY	Gjenopprette og finansiere egen post til opplysningsarbeid for fred i Norge	15
		Bistand	
150	70	Øke bevilgningen til nødhjelp og humanitær bistand, og styrke lokale aktørers rolle i dette bistandsarbeidet	1 540
150	70	Øremerket støtte til kurdisk Røde Halvmåne for å hjelpe ofrene for Tyrkias invasjon av Syria	10
150	70	Støtte til de norske skipene som redder båtflyktninger i Middelhavet og strakstiltak for mennesker i greske og italienske interneringsleire	5
150	72	Reversere Ap/Sp-regjeringas omorganisering av humanitær hjelp	- 1 370
151	70	Reversere kutt og styrke bevilgning til fred og forsoning	15
151	71	Reversere kutt og øke bevilgning til arbeid med globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning	98
151	72	Stabilisering av land i krise og konflikt	71
152	70	Styrke støtten til kvinners og minoriteters rettigheter, likestilling og deltakelse i fredsforhandlinger i Afghanistan	10
159	70	Øke støtten til palestinske flyktninger gjennom UNRWA og sikre at minst 15 mill på posten øremerkes organisasjoner som støtter BDS-kampanjen og/eller samarbeider med de 6 organisasjonene som Israel har "terrorlistet".	8,0
159	70	Øremerket støtte til gjenoppbygging av Kobane	10
159	71	Reversere kuttet i regionbevilgning til Europa Sentral-Asia	128
159	72	Øke regionbevilgning Afghanistan: spesielt til utdanning, helse, kvinner og minoriteter	65
159	75	Reversere kutt i regionbevilgning til Afrika.	175
159	76	Reversere kutt i regionbevilgninger til Asia	75
160	70	Økt bevilgning til helsebistand for å reversere drastisk kutt i 2021	30

Rammeområde 4 - Utenriks

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
160	70	Øremerket støtte til arbeidet med å unnta covid-19-vaksine fra patentrettigheter og sikre tilgang til vaksine for fattige land	20
161	70	Sikre bistand til offentlig utdanning	500
161	72	Økt bevilgning til Kunnskapsbanken og faglig samarbeid "Skatt for utvikling"	30
162	75	Kutte i næringslivsbistand gjennom Norfund	- 143
163	70	Miljø og klima	50
164	70	Økt bevilgning til likestillingsarbeid	8,0
164	71	Økt bevilgning til FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling UN Women	20
164	72	Økt bevilgning til FNs befolkningsfond UNFPA	10
164	73	Reversere hele regjeringas kutt i støtten til sårbare grupper	238
170	70	Øke støtten til sivilt samfunn: Herunder fagbevegelsen, urbefolkning, miljøbevegelsen, minoriteter og kvinnebevegelser i land som mottar næringslivsbistand gjennom Norfund	100
170	71 (NY)	Gjenopprette egen post for informasjonstiltak om Nord/Sør-spørsmål (flytte fra 170/70) og øke denne med 15 millioner	15
171	70	Reversere kutt i bevilgningen til FNs utviklingsprogram UNDP	33
171	72	Reversere kutt i fellesfond for bærekraftig utvikling	55
172	70	Redusere kjernebidrag til Verdensbanken	- 400
172	71	Reversere støtten til regionale banker og fond med nyliberal agenda tilbake til 2019-nivå. Midlene gis i stedet som økte regionbevilgninger og gjeldsslette, samt overføringer til miljø og sivilsamfunn	- 243
172	73	Økt bevilgning til gjeldsslette og sørge for opprettelsen av en global gjeldsslettemekanisme under UNCTAD	75
179	21	Flytte utgifter til flyktninger i Norge fra bistandsbudsjettet (ODA)	- 573
Sum			- 100

Rammeområde 5 - Justis

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
61	1	Ikke øke lønna til høyesterettsdommere	- 0,7
410	1	Styrke domstolene ved å reversere ABE-kuttet: Opprettholde årsverk, henlegge alle saker om tilbakekall av statsborgerskap og øke bevilgningene til digitalisering.	15
410	45	Prøveprosjekt med å filme og gjøre opptak i retten	15
430	1	Styrke kriminalomsorgen ved å øke grunnbemanning i førstelinja, etablere flere aktiviseringsteam for å hindre mennesskerettighetsstridig isolasjon og gjøre innsatte bedre i stand til å bidra i samfunnet etter endt soning	30
430	1	Opprette en støtteordning for videreutvikling og fornying av det rehabiliterende tilbudet i kriminalomsorgen basert på de gode erfaringene fra nå nedlagte avdeling Kleivgrend ved Arendal fengsel	15

Rammeområde 5 - Justis

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
440	1	Legge ned Politiets utledningsenhet og overføre frigjorte midler og stillinger til politidistriktene så de selv kan få prioritere ressursene	- 530
440	1	Avslutte kontrakten med Airlift om helikopterberedskap for politiet i Tromsø som ble inngått for å kompensere for bortfall av forsvarets helikopterkapasitet på Bardufoss	- 25
440	1	Konsulentbruk og kommunikasjonsrådgivere i politiet	- 79
440	1	Tilføre 300 årsverk til politidistriktene bl.a. med ressursene som frigjøres av å legge ned Politiets utlendingsenhet, stanse uttransporteringer og reversering av ABE-kutt	366
440	1	100 nye etterforskere: Seksuallovbrudd og vold i nære relasjoner	122
440	1	Styrke A-krimsentrene: Økt bevilgning til politiet	30
440	1	Styrke påtalemyndigheten: Totalt 40 ekstra stillinger for en mer effektiv behandling av alvorlige volds- og seksuallovbrudd	31
440	1	Styrking av Økokrim med 40 årsverk	49
440	25	Kutte øremerket post til uttransportering og legge den til politidistriktenes budsjett, slik at de kan avveie uttransportering mot andre uløste politioppgaver	- 132
440	70	Øke støtten til Krisesentersekretariatets ROSA-prosjekt	5
440	70	Øremerket støtte til foreningen FRIs prosjekt Rosa kompetanse justis	1
442	1	Styrke Politihøgskolen for å øke kapasiteten på etter- og videreutdanning	30
451	1	Øremerket økning i støtte til Sivilforsvaret for å trygge Norges sivilbefolkning i krig, katastrofe- og krisesituasjoner	5
470	1	Fri rettshjelp: Øke inntektsgrensa med totalt 20% fra 2021-nivå	42
470	1	Fri rettshjelp: Utvide ordningen til å gjelde barn i utvisningssaker (3 t ved forhåndsvarsel og 2 t til hjelp med klage)	1,6
470	72	Øke støtten til rettshjelptiltak som JURK, Jussbuss, Gatejuristen m.fl. og gjenopprette øremerking.	20
470	72	Innføring av støtteordning for rettslig prøving av utlendingssaker, som anbefalt av rettshjelpsutvalget	4
473	1	Reverserer ABE-kuttet og øker bevilgninger for å sikre kortere saksbehandlingstid på kontoret for voldsoffererstatning	1
3440	6	Ikke øke gebyret for søknader om statsborgerskap	14
Sum			30

Rammeområde 6 - Innvandring, regional utvikling og bolig

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
490	flere	Overføre utgifter for flyktninger i Norge fra bistandsbudsjettet til UDI (ODA)	573
490	flere	Øke antall kvoteflyktninger til 5000	418
490	flere	Relokalisere inntil 1500 flyktninger fra Hellas og Italia	232
291	71	MiRA-senteret	6,6
291	71	Antirasistisk Senter	2

Rammeområde 6 - Innvandring, regional utvikling og bolig

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
291	71	Stiftelsen Fargespill	1
291	71	Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)	1
291	71	Stella og Castor kompetansesenter	0,5
490	1	Tilbakekallelse av statsborgerskap: Reversere økt bevilgning til arbeidet i UDI	- 24
490	71	Økt støtte til veiledningstiltak for Au pairer	5
491	1	Tilbakekallelse av statsborgerskap: Reversere økt bevilgning til arbeidet i Utlendingsnemnda	- 5,3
554	1	Kompetansesenter for distriktsutvikling	5
554	73	Økt støtte slik at flere bedrifter inkluderes i Merkurprogrammet	10
560	50	Økte overføringer til Sametinget	25
567	73	Tilskudd til kvensk språk og kvensk/nordfinsk kultur	5
577	70	Ikke øke støtten til de politiske partiene	- 20
581	70	Sikre at flere får rett på bostøtte med økte satser	500
581	78	Økt tilskudd til Leieboerforeningen: Styrke leieboernes organisering.	1,5
581	NY	Støtteordning for å dekke høye oppvarmingskostnader for andre enn bostøtte-mottakere	200
590	65	Områdesatsning Groruddalen og Oslo Sør	15
2412	1	Utredning av tredje boligsektor	10
		Sum	1962

Rammeområde 7 - Arbeid og sosial

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
		Et sterkere sikkerhetsnett for arbeidsledige (forlengte forbedringer i dagpengeordningen fra 1.1.22 og gjøre permanent):	
2541	70	<ul style="list-style-type: none">80 % dagpenger av inntektene dine opp til ca 320 000kr (3 G)Halvere nedre inntektsgrense til ca 75 000 krFjerne 3 ventedager uten lønn	2 769
2541	70	Dagpenger: Ferietillegg i tråd med Stortingets vedtak i april 2021	1 795
2541	70	Dagpenger: Reversere økningen i perioden uten dagpenger når du avslutter arbeidsforholdet	61
		Krisepakke for langtidsledige, selvstendig næringsdrivende og frilansere:	
2541	70	Utvide maksimal dagpengeperiode slik at ingen går over maksimumsgrensa i løpet av 1. halvår	959
2543	70	Videreføring av stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere med 80 pst. kompensasjonsgrad opp til 3G frem til 01.04.2022	255
		Styrke Nav for å sikre god saksbehandling og hjelpe flere folk i arbeid	
634	76	Tiltaksplasser for å hjelpe folk i arbeid: 2000 nye plasser	257

Rammeområde 7 - Arbeid og sosial

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
634	77	Tiltaksplasser for å hjelpe folk i arbeid (Varig tilrettelagt arbeid/VTA): 300 nye plasser	6,1
634	76	Tiltakspenger: Reversere kuttet og øke satsen	394
605	1	NAV: 340 flere stillinger for å styrke saksbehandlingen	204
605	1	NAV: Administrere økt antall tiltaksplasser	47
605	1	NAV: Reversere ABE-kutt	63
605	1	NAV: Ekstrabevilgning for å få fortgang i opprydningsarbeidet etter NAV-skandalen	8,9
605	1	NAV: Kutte i den rådgivende legetjenesten	- 83
Et sterkere sikkerhetsnett ved sykdom og for pensjonister			
2620	70	Overgangsstønad: Øke fra 2,25 til 2,5 G og øke varigheten uten aktivitetskrav fra 1 til 2 år	377
2651	70	AAP: Reversere kuttet for unge mottakere under 25 år (for nye mottakere i 2022)	155
2655	70	Uføre: Fjerne regelen om at summen av uføretrygd og barnetillegg ikke kan overstige 95 pst. av tidligere inntekt	173
2655	70	Uføre: Øke barnetillegget til 0,45 G	304
2655	70	Beholde fribeløpet for uføre på 0,4G	255
2670	70	Gjeninnføre skjermingstillegget i alderspensjonen for tidligere uføre	170
2670	70	Pensjon: Ikke levealdersjustere pensjoner i 2022	527
2670	73	Pensjon: Øke alderspensjonen fra 1.7 med 4000 kroner/året for gifte og enslige minstepensjonister	260
621	63	Styrke Navs gjeldsrådgivningstelefon med 3 årsverk	1,8
621	70	Økt tilskudd til brukerstyrte organisasjoner som arbeider mot fattigdom	10
2661	75	Reversere kutt i støtte til barnebriller	220
Styrke kampen mot sosial dumping			
640	1	Arbeidstilsynet: Opprette totalt 40 nye stillinger til tilsyn med innleie og arbeidslivskriminalitet (inkl. reversere ABE-kutt)	20
640	21	Partssamensatte initiativ for å avdekke arbeidslivskriminalitet: Fair Play Bygg Norge og Medbyggerne i Vestfold	5
601	50	Sekstimersdagen: Tilskudd til prøveprosjekter	50
352	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet	15
Sum			9 279

Rammeområde 8 - Forsvar

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1700	1	Kutte i administrasjonskostnader i FD til nye kampfly	- 5
1700	73	Øremerket bevilgning til uavhengig forskning på veteraner og veteranhelse med sivil deltakelse	30
1700	78	Kutte tilskudd til NATOs driftsbudsjetter	- 438
1710	1	Ta tilbake drift av renhold i Forsvaret og sikre de ansatte skikkelige lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår	24
1710	47	Kutte i hangar til nye kampfly (ikke støyreduksjon og rullebane)	- 148
1710	47	Bygging av base for maritime overvåkingsfly på Evenes avsluttes og midlene overføres til oppgradering av Andøya flystasjon, slik at de nye P-8 overvåkingsflyene kan innføres der	100
1716	51	Kutte omdømmeundersøkelse til Forsvarets forskningsinstitutt	- 0,4
1720	1	Styrke Hæren ved å øke antall årsverk, øke volum på lagførerutdanningen og tilrettelegge for etablering av lederutdanning i Nord-Norge for fremtidig oppbemanning	450
1720	1	Langtrekkende artilleri for å øke Hærens kampkraft	325
1720	1	Utvide med 10 000 personell i Heimevernet: Inkluderer engangsinvestering i våpen og annen utrustning	540
1720	1	Øke øvingsmengden for Heimevernet med to døgn	98
1720	1	Flytte tilbake seks helikoptre fra Rygge til Bardufoss for å sikre dedikert helikopterstøtte til Hæren og styrke beredskap i nord	50
1720	1	Reetablere Sjøheimevernet	250
1720	1	Reversere foreslått kutt og styrke Kystvakt med 6 årsverk (blant annetfor å lette overgang fra Nordkapp-klassen til Jan Mayen-klassen i KV)	12
1720	1	Styrke Forsvarets Høgskole og utdanningen i Forsvaret: Ta igjen etterslep i utdanning av befal og lagførere. Bevilgningen øremerkes økte kvoter	50
1720	1	Kutte utgifter tilknyttet forhåndslagring av amerikansk militært materiell (Marine Corps Prepositioning Program Norway)	- 31
1720	1	Kutte utgifter til forhåndslagring for USAs luftvåpen (Co-located Operating Bases)	- 6,5
1720	1	Kutte militære operasjoner i utlandet: Inkluderer den problematiske FN-operasjonen Minusma i Mali, trening på ørkenkrig i Jordan og norske krigsskip under amerikansk kommando.	- 958
1720	71	Øke støtten til veteranorganisasjonene og øremerke deler av støtten til drift for Veteranforbundet SIOPS (Skadde i internasjonale operasjoner)	2
1735	21	Kutte prosjekt for masseovervåking (Tilrettelagt Innhenting) i regi av Etterretningstjenesten	- 196
1760	1	Kutte administrasjonskostnader knyttet til nye kampfly med baseløsning	- 105
1760	45	Kutte kampfly og baseløsning	- 6 842
1760	45	Teknologifond for testing og innføring av ny forsvarsteknologi med vekt på defensivt innrettede våpen egnet til asymmetrisk forsvar	20
1760	45	Bevilgning til at norske verft: Forsere bygging av standardfartøy for Forsvaret	50
1760	75	Kutte tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet	- 112

Rammeområde 8 - Forsvar

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1760	NY	Ventefond for kampflybevilgning i påvente av kontraktsoppsigelse. Kan overføres	6 842
Sum			1

Rammeområde 9 - Næring

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
900	1	Kutte arbeid med frihandelsavtaler	- 1
900	1	Jobbe for nye, solidariske handelsavtaler med land i sør	1
909	73	Reversere kutt i nettolønnsordningen for norske sjøfolk	181
915	1	Legge ned Regelrådet	- 8
923	22	Havforskningsinstituttet: Kunnskapsløft for havet	40
926	45	Havforskningsinstituttet: Investere i "Forskningsfartøy Sør"	50
950	52	Nysnø Klimainvesteringer AS: Ikke tilføre mer risikokapital	- 175
2421	50	Innovasjon Norge: Styrke bioøkonomiordningen inkl. satsing på bærekraftig fôr fra lokale ressurser	100
2421	50	Innovasjon Norge: Kutte midler til petroleumsnæringen	- 57
2421	54	Kondemneringsordning for skip i nærskipfart: Resirkulering skal foregå ved norske verft	75
2421	54	Kondemneringsordning for utrangerte offshorefartøy: Resirkulering skal foregå ved norske verft	100
2421	74	Innovasjon Norge: Kutte Invest in Norway og The Explorer	- 37
2421	76	Miljøteknologiordninga: Generell styrking	150
2421	76	Miljøteknologiordninga: Miljøtiltak i oppdrettsnæringa	75
2421	76	Miljøteknologiordninga: Utslippskutt i industri gjennom bruk av trekull, hydrogen og andre innskuddsfaktorer	75
Sum			570

Rammeområde 10 - Fiskeri

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
917	1	Økt fiskerioppsyn for å hindre overfiske og økt kontroll med oppdrettsnæringa	20
917	22	Økt tilskudd til Fiskeridirektoratet for opprydding av forlatt fiskeutstyr	10
919	60	Oppdrettsavgift på 80 øre/kg - utgjør 490 mill. i 2023 og går direkte til Havbruksfondet for fordeling til kommunene	*
919	71	Øke tilskudd til velferdsordninger for fiskere	2,5
919	72	Gjeninnføre tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	3
919	73	Støtte til Kystens Tankesmie	1
919	73	Kutt i tilskudd til kompensasjon for økt CO2-avgift	- 50

Rammeområde 10 - Fiskeri

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
919	75	Reversere kutt og øke føringstilskudd og andre næringstiltak i fiskeriene	20
919	75	Driftstilskudd for mindre fiskemottak i perioder med lav omsetning	50
		Sum	57

Rammeområde 11 - Landbruk

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1112	50	Veterinærinstituttet: Økt forskning på antibiotikaresistens, samt andre sykdommer og patogener som kan true på grunn av endret klima	3
1112	50	Veterinærinstituttet: Økt forskning på skrantesyke/CWD	5
1112	50	Økt støtte til Norecopa: Alternativer til dyreforsøk	1,5
1115	1	Mattilsynet: Arbeid mot smittespredning fra dyrefôr	5
1136	50	Økt støtte til Norsk genressurssenter for å sikre bruk av norske husdyrraser	2
1142	NY	Prosjektere og starte bygging av beredskapslager for matkorn	50
1142	NY	Oppfølging av jordvernstrategi	5
1142	NY	Tilskudd til erstatning for vern av matjord	10
1149	73	Kutte støtte til tettere planting etter hogst og gjødsling av skog	- 30
1149	73	Tilskudd til forsøk med plukkhogst	25
1150	50	Ekstra grøfting av jordbruksarealer	20
1150	50	Styrking av Landbrukets utviklingsfond for omlegging til løsdriktfjøs på små- og mellomstore bruk	100
1150	50	Istandsetting av tidligere dyrka mark i Nord-Norge	20
1150	50	Istandsetting av setre	20
1150	50	Flere utvalgte kulturlandskap	10
1150	50	Inntekter fra økt soyatoll brukes til tilskudd for å ha dyr på utmarksbeite (10 øre/kg fra 1.7.2022)	19
1150	50	Redusere subsidier til veibygging og hogst i bratt terreng i gammel naturskog	- 60
1150	50	Øke tilskudd til drenering og miljø- og klimatiltak i landbruket	60
1150	50	Metodeutvikling og kartlegging av gammelskog	20
1150	74	Investeringer for å fremme beiting i utmark	20
		Sum	306

Rammeområde 12 - Olje og energi

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1800	1	Kutt: Vindkraft til havs	- 6
1800	12	Kutt: Vindkraft til havs	- 8
1810	1	Oljedirektoratets driftsutgifter	- 20
1810	1	Reduserte driftsutgifter: Ikke gjennomføre nye TFO-runder	- 10
1810	21	Kutte kartlegging av havbunnsmineraler og nye olje- og gassressurser	- 67
1820	1	Økt bevilgning til NVE for å bistå kommunene med overvannsproblematikk	3
1820	22	Styrke flom- og skredforebygging i regi av NVE	150
1820	26	Kutte bevilgning til Reguleringsmyndigheten for energi (RME)	- 5
1820	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging i regi av kommunene	50
1820	NY	Tilskudd til implementering av miljødesign ved revisjon av vannkraft-konsesjoner	10
1830	50	Kutte i petroleumsforskning som ikke er rettet mot å redusere klimautslipp, ulykker etc.	- 260
1840	72	Karbonfangst på Klemetsrud	200
1840	73	Utrede karbonfangst og -lagring på avfallsforbrenning i Bergen, Trondheim, Fredrikstad, Stavanger og Tromsø	50
4810	1	Reduserte gebyrinntekter: Ikke gjennomføre nye TFO-runder	10
4820	40	Økte inntekter fra kommunene som betaler for sikrings- og miljøltiltak, ref. 1820, 01 og 22	- 6
Sum			91

Rammeområde 13 - Miljø

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Naturmangfold			
1420	35	Skogvern	200
1420	82	Tilskudd til trua arter og naturtyper	40
1420	31	Tiltak i verneområder	10
1420	38	Restaurering av myr og annen våtmark	20
1420	21	Statlige vannmiljøtiltak	56
1420	70	Tilskudd vannmiljøtiltak	40
1420	81	Flere utvalgte kulturlandskap og tilrettelegging for insekter	10
1420	60	Utarbeide kommunedelplaner for natur	22
1420	69	Oppstart av opprydding i Store Lungegårdsvann i Bergen	23
1410	21	Miljøovervåking og miljødata, særlig vanntiltak	60
1410	22	Økologisk grunnkart	25
1410	21	Tiltak mot fremmede arter	20
1410	23	MAREANO	20
1410	NY	Fond for restaurering av natur	50

Rammeområde 13 - Miljø

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1411	1	Artsdatabanken	22
1420	1	Reversere ABE-kutt i Miljødirektoratet	3,6
1420	1	Økt tilsyn med ytre miljø i petroleumssektoren	5
1420	21	Ny ordning: Natursats for å sikre naturmangfoldet i kommunene	100
1420	71	Økt tilskudd til arbeid med å redusere marin forurensning	20
1420	84	Økt bidrag til FNs naturpanel	2
Klima			
1420	61	Klimasats: Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning i kommunene	300
1428	50	ENOVA: Klimatiltak i industrien	200
1428	50	ENOVA: Energieffektivisering (ENØK) i næringsbygg	250
1428	50	ENOVA: Energieffektivisering (ENØK), husholdninger, særlig mot borettslag og sameier	100
1428	50	ENOVA: Tilskuddsordning til lavinntektsgrupper	100
1428	50	ENOVA: Tilskudd solenergi i husstander, borettslag og sameier (ny)	50
1428	50	ENOVA: Opprette støtteordning for utbygging av elbil-lading i borettslag og sameier (ny)	50
1428	50	ENOVA: Tilskudd til oppgradering av vannkraft	100
1428	50	ENOVA: Ytterligere tilskudd til elsjaker (nullutslippsfondet)	50
1428	50	ENOVA: Omprioritere regjeringas satsing til andre Enova-tiltak	- 200
Diverse miljøformål			
1400	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilretteleggende miljøstiftelser	8
1400	51	Reversere kutt i den naturlige skolesekken	5
1400	76	Sirkulær økonomi	10
1420	78	Friluftstiltak	10
Sum			1782

Rammeområde 15 - Helse

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Innfase gratis tannhelse			
2711	72	Egenandelstak på 2500 kr, 40 pst. refusjon over dette beløpet	2 880
2711	72	Utvide aldersgrensa for gratis tannhelse fra 18 til og med 22 år	300
2711	72	Øke takster for stønad til tannbehandling med forventet pris- og kostnadsvekst	20
2711	72	Tverrfaglig psykolog- og tannhelsetilbud til tortur- og overgrepsofre og personer med odontofobi (TOO)	20
Egenandel for helsetjenester			
2752	72	Redusere egenandelstaket: Reversere regjeringas økning	650

Rammeområde 15 - Helse

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Styrke sykehusene			
732	72-75	Styrket grunnfinansiering av sykehusene	720
732	72-75	Utdanningsstillinger for spesialsykepleiere og jordmødre	80
732	72-75	Vikarpool i helseforetakene	100
732	72-75	Bedre grunnbemanning: Ansette flere helsearbeidere i faste stillinger	1 000
732	72-75	Kutte bruk av innleie fra bemanningsbyråer	- 1 000
732	72-75	Kutte direktørens lønn ned på nivå med helseministeren	- 3,1
732	72-75	Redusere konsulentbruk i helseforetakene	- 160
732	82	Starte utbygging av Aker sykehus og utrede Ullevål-alternativet	103
732	82	Ikke bevilge investeringslån til planer om nedleggelse av Ullevål sykehus	- 103
Fødsels- og barselsomsorg			
732	72-75	Styrke fødeavdelingene på sykehusene	175
732	72-75	Flerkulturell fødselshjelper	8,1
714	79	Styrke Ammehjelpen	1
762	60	Styrke jordmordkompetansen i kommunene	20
Demokratisk helsevesen - ikke markedstenking			
732	72-75	Omfordele fra Innsatsstyrt finansiering til basisbevilgning	42 950
732	76	Avvikle Innsatsstyrt finansiering	- 42 950
732	72-75	Omfordele fra Kvalitetsbasert finansiering til basisbevilgning	590
732	71	Avvikle Kvalitetsbasert finansiering	- 590
732	72-75	Avvikling av nøytral mva for regionale helseforetak	8 218
732	80	Kompensasjon for avvikling av nøytral mva for regionale helseforetak	- 8 218
740	1	Planlegge alternative organisasjonsformer med sikte på å avvikle helseforetaksmodellen.	10
740	1	Avvikle "Fritt behandlingsvalg" – reduserte administrasjonskostnader	- 10
2751	70	Ikke innføre pilotprosjekt med anbud på legemidler under folketrygden	- 11
714	70	Kutte manualbaserte programmer i barnehage og skole	- 3,7
Styrke helseberedskapen			
717	NY	StatMed: Produksjon av legemidler og vaksiner	40
702	70	Styrke frivillig helseberedskap: Norsk Folkehjelp, Norske Kvinners Sanitetsforening, Røde Kors	15
740	1	Styrke helseberedskapen: Reversere ABE-kutt for Helsedirektoratet	6,9
745	1	Folkehelseinstituttet: Beholde bevilgning til helsebiblioteket	7,1
Seksuell- og reproduktiv helse			
717	70	Innfasing av gratis prevensjon: Gratis prevensjon opp til 25 år	31
717	70	Innfasing av gratis prevensjon: Oppheve den nedre aldersgrensen på 16 år for å kunne få gratis prevensjon	6

Rammeområde 15 - Helse

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
2751	70	Innfasing av gratis prevensjon: Gratis prevensjon til alle uten inntektsgivende arbeid	20
762	63	Styrket seksualitetsundervisning i skolen	5
Rusomsorg			
714	70	Tilskudd frivillig rusforebyggende innsats	5
732	72-75	Bedre ettervern i rusomsorgen	50
762	61	Rusmestringsenheter i fengselshelsetjenesten	15
765	21	Styrke overdosestrategien	6
Psykisk helse			
732	72-75	Styke psykisk helsevern: Flere døgnplasser og Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP)	120
765	21	Handlingsplan for forebygging av selvmord	10
765	72	Mental Helse Ungdom: Hjelpechat	1
714	21	Ungdom og Fritid: Kompetanseløft for ungdomsarbeidere innen psykisk helse og ungdomsinitiert kampanje	3
765	72	Lavterskelstilbud for å bedre studenters psykiske helse	10
765	63	Flere fontenehus: Arbeidsfellesskap for mennesker som har eller har hatt psykiske problemer	15
Folkehelse			
714	21	Forebygge voldtekt og vold i nære relasjoner	30
733	21	Styrke habilitering og rehabilitering	20
761	60	Kommunale kompetansetiltak for å få flere helsefagarbeidere	3
765	72	Fengselsradio: RøverRadion	1,5
765	71	Pårørendealliansen	3
762	70	Helsehjelp: Også til papirløse	5
762	60	Økt støtte til forebyggende helsetjenester: Helsestasjon og skolehelsetjenesten	30
765	71	Rådgivning om spiseforstyrrelser (ROS)	4,5
732	70	Mamografi IT-system: Ta igjen etterslepet etter pandemien	15
762	63	Flere allmennleger i spesialisering (ALIS)	25
700	21	Kutte tilskudd til Akson	- 106
Forskning			
780	50	Økt bevilgning til forskning på kvinnehelse (inkl. bevilgning til Pasientnett)	30
780	50	Forskning mot antibiotikaresistens	5
732	70	Saminorr 3: Forskning på samisk helse	5
732	70	Forskning på sykdommen ME	2
732	70	Kompetansetjeneste for hodepine	2
Sum			5 238

Rammeområde 16 - Utdanning

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Skole og barnehage (se også ramme 18)			
231	21	Prosjekter toppet bemanning	20
226	21	Tilskuddsordning til flere barnehagelærere i levekårsutsatte områder	30
226	61	Veiledning av nyutdannede barnehagelærere og grunnskolelærere	62
226	21	Avvikle deltakelse i PISA og TIMSS	- 20
226	21 og 22	Avvikle lærerspesialistordninga	- 232
Kompetanse og etterutdanning			
226	21	Tilskudd til fornyelse av læremidler i kommunene	40
225	69	Doble tilskuddet til «Fagbrev på jobb»	46
226	22	Kompetanseløft for lærere og i lærerutdanninga om seksualitetsundervisning	20
Yrkesfag			
2410	70	Øke utstyrsstipendet for elever på VGS	80
2410	70	Øke borteboerstipend til 5500 kr/mnd	79
Høyere utdanning			
240	60	Styrke høyere yrkesfaglig utdanning: 500 nye fagskoleplasser	25
257	70	Doble tilskudd til bransjeprogrammene: Gratis etterutdanning for fagarbeidere	60
260	50	Styrke statlige universiteter og høyskoler: Reversere ABE-reformen	193
260	50/70	Kutte bruken av resultatbasert finansiering av høyere utdanning	- 510
260	50/70	Økt basisfinansiering av høyere utdanning	510
286	60	Forskning og utvikling i hele landet: Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning	20
260	50	Kategoriheving av sykepleierutdanningene	10
260	50	200 nye studieplasser for vernepleiere	12
272	52	Reetablering av Nesna som fullverdig utdanningsinstitusjon	33
260	50	15 studieplasser Nordland kunst- og filmhøgskole	13
Undervisning og opplæring			
230	1	Styrke spesialpedagogisk støttesystem for kommuner og fylkeskommuner: Øke antall stillinger i PP-tjenesten	46
253	70	Sjunkhatten folkehøgskole	15
253	70	Røros folkehøgskole	1
222	1	Fjernundervisning samisk språk	5
225	74	Den faglige skolesekken – informasjon om arbeidslivet og organisering på skolen	10
225	74	Antirasistisk skolesekk: For lærere, elever, skoleledere	10
225	75	Rosa kompetanse i barnehage og skole	3
224	70	Undervisningsressurser for nasjonale freds- og menneskerettighetssentre	5
292	60	Øke antall norsktimer i asylmottak fra 175 til 250 timer	8

Rammeområde 16 - Utdanning

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Studentøkonomi			
2410	50	Øke studiestipend til 1,3G	354
270	75	1350 ekstra studentboliger, totalt 3000.	95
Sum			1 043

Rammeområde 17 - Transport

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Vei			
1320	30	Skred- og rassikning riksvei (inkl Rv. 13 Lovareidet - Rødsliane)	300
1320	30	Tiltak for å redusere lokale miljøproblemer ved riksveier: Herunder knyttet til nedgradering av Trondheimsveien i Oslo og miljølokk over E6 ved Manglerud og Furuset	100
1320	30	Øke midler til Statens Vegvesen for å overføre ansvaret for tunnelsikkerhet fra fylker til staten	100
1320	28	Statens Vegvesen: Økt kontroll av tunge kjøretøy for å sikre oss mot livsfarlige vogntog på norske veier	25
1320	65	Tilskudd til fylkesveier med særlig stor næringstransport	25
1321	70	Kutte i motorveitbygging og legge ned Nye Veier AS	- 5 700
1320	30	Kutte investeringer i 4-felts motorveier, samt planleggingen av fergefri E39	- 700
1320	30	Økt tilskudd for gang- og sykkelsti langs riksveier	25
Kollektiv			
572	60	20 pst. lavere pris på alle billetter på buss, trikk og bane fra 1.4	1 137
1352	70	20 pst. lavere pris på alle togbilletter fra 1.4	956
1332	63	Øke statens bidrag til bybanen i Bergen	960
1332	63	Øke tilskudd til store kollektivprosjekter: Planlegging (inkl ny t-banetunnell i Oslo og tbaneforbindelse fra Ellingsrud til Lørenskog/Ahus)	100
1332	63	Oppstart av arbeidet med kollektivakse til nytt sykehus i Stavanger	100
1332	66	Belønningsmidler for bedre kollektivtransport og reduserte billettpriser i byene	300
1330	66	Opprette nye byvekstavgifter for mellomstore byer (blant annet Bodø, Moss, Lillehammer, Gjøvik og Hamar)	200
1330	NY	Tilskudd til fylkeskommuner for ekspressbusser og buss-til-tog	50
1330	60	Utvidet TT-ordning for brukere med særskilte behov	40
1330	76	Videreutvikling av tekst-til-tale-teknologi slik at informasjonssystemene i kollektivtransporten kan bli universelt utformet	2
Jernbane			
1352	71	Økt vedlikehold på jernbanen	300
1352	72	Investeringer og økt planlegging på jernbanen (blant annet InterCity, Ringeriksbanen, Voss-Arna, Grenlandsparsellen, stasjon Narvik, dobbeltspor Stokke - Tønsberg)	500

Rammeområde 17 - Transport

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1352	70	Omdisponere årsverk brukt til konkurranseutsetting av trafikkpakker til økt planleggingskapasitet for å få fortgang i nye utbygginger	- 10
1352	70	Omdisponere årsverk brukt til konkurranseutsetting av trafikkpakker til økt planleggingskapasitet for å få fortgang i nye utbygginger	10
1352	73	Særskilte godstiltak (Nyhavnasporet i Trondheim)	20
1352	75	Tilskudd til godsoverføring fra vei til jernbane	90
1352	70	Innkjøp av flere sovevogner	30
1352	70	Sikre rammebetingelser for raske, gjennomgående tog mellom Oslo og København	30
1352	21	Ekstra midler til å gjennomføre KVU for Nord-Norgebanen	10
1352	72	Pilotprosjekt med batteridrift på Nordlandsbanen	30
1352	76	Tilskudd til museumsbanene, herunder Tinnosbanen	40
Havner			
1360	30	Investeringer i nye havneanlegg og mer vedlikehold (inkl ytre molo Vardø)	80
1360	73	Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner (inkl industrihavn Røst, Hammarøy og Balsfjord, og havn i Tromsø og Grenland)	78
1360	60	Tilskudd til fiskerihavner	40
1360	72	Tilskudd for overføring av gods fra vei til sjø	80
1360	30	Vedlikehold og tilrettelegging av fyr	20
Fly			
4312		Avinor: Halvere startavgift ved distrikts- og regionallufthavner	- 128
4312		Avinor: Øke startavgift ved store, sentrale lufthavner	128
1310	NY	Testsenter for elektrifiserte fly	10
Posten			
1370	70	Reversere kutt i postomdelingen for å sikre postomdeling 5 dager i uka i hele landet	623
Sum			0,9

Rammeområde 18 - Kommunal

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Frie inntekter			
525		Øke kommunenes frie inntekter	5 000
571	60	av dette: Innbyggertilskudd	4 500
571	61	av dette: Distriktstilskudd Sør-Norge	132
571	62	av dette: Distriktstilskudd Nord-Norge	368
572	60	Øke fylkeskommunenes frie inntekter	200

Rammeområde 18 - Kommunal

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Barnehage			
571	60	Gratis barnehage for 5-åring (fra 1.8)	897
571	60	2800 flere barnehageplasser	315
571	60	Bedre bemanning i barnehage: Flere fagarbeidere og barnehagelærere	522
571	60	Redusere pensjonstilskuddet til private barnehager slik at det dekker bare faktiske pensjonskostnader (inkl. økte administrasjonskostnader for kommunene)	- 453
Skole og utdanning			
571	60	Grunnskole: Reduksjon av undervisningstid for å ivareta kontaktlæreroppgaver, opptrappingsplan	211
571	60	Grunnskole: Flere miljøarbeidere inn i skolen	45
571	60	Tilskudd for å sikre flere universelt utformede skoler	100
571	60	Makspris kulturskolen på 2 000 kroner pr. år fra høsten 2022	50
572	60	Yrkesfag: Fond for opprusting av verksteder på yrkesfag	30
572	60	Yrkesfag: Øke lærlingetilskuddet med 2500 kr	56
571	60	Økt satsning på skolebiblioteker	40
572	60	Prosjekt bedre kjønnsbalanse i yrkesfag	10
572	60	Tilskudd til fylkenes tilrettelegging for desentralisert høyere utdanning	40
Velferd			
571	60	Sosialstønad: Øke satsene med 10 pst	630
571	60	Sosialstønad: Holde barnetrygden utenfor beregningsgrunnlaget	475
571	60	Økt finansiering av andrelinjebarnevernet i Oslo	40
571	60	Styrke skolehelsetjenesten i barneskolen med 100 nye helsesykepleiere	76
571	60	100 nye fagstillinger i det kommunale barnevernet	69
Kompensere for kutt og underfinansiering			
571	60	Økt kompensasjon til industrikommuner for bortfall av eiendomsskatt på verk og bruk	50
571	64	Økt skjønnstilskudd til kommuner med under 3 000 innbyggere med spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester	25
572	60	Økt støtte til omlegging til nullutslippsløsninger for ferger, busser og hurtigbåter	100
572	60	Kompensasjon for tapte billettinntekter for fylkeskommunal kollektivtransport	500
Infrastruktur			
571	60	Tilskudd til gang og sykkelveier	50
572	60	Økt vedlikehold av fylkesveier	400
572	60	Skredsikring på fylkesveier	100
571	NY	Fond til oppkjøp av strandsone og fjerning av sjikanøse stengsler	75
Sum			9 653

Oversikt over Rødts kommunebudsjett

	BELØP (I MILL)
Frie inntekter: Kommunene	5 000
Frie inntekter: Fylkeskommunene	200
Øremerkede midler: Kommunene	3 217
Øremerkede midler: Fylkeskommunene	1 236
Samlet økning	9 653

Rammeområde 19 - Tilfeldige utgifter og inntekter

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
2309	1	Reversere resterende kutt som følge av ABE-reformen som ikke er omtalt under de ulike rammeområdene	417
2309	1	Fryse lønnen til alle ledere i staten som tjener mer enn 15 G	- 4,2
2309	1	Likelønnsnett	600
		Sum	1 013

Rammeområde 20 - Finansadministrasjon

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
41	1	Redusere godtgjørelse for stortingsrepresentanter med 20 pst.	-34
1600	NY	Tilskudd til organisasjoner som jobber med økonomiske spørsmål som gjeldsproblematikk, åpenhet og skattepolitikk i Norge: bl.a. Tax Justice Network, Attac, Transparency Norway og Publish What You Pay	20
1618	1	Skatteetaten: Reversere ABE-kutt for å styrke A-krimsentrene og kampen mot skatteunndragelser	35
		Sum	21

Rammeområde 22 - Utbytte mv.

Alle tallene i Rødts budsjett er relative til AP/SP-regjeringas budsjettforslag

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
5656	85	Økt utbytte fra Statkraft	- 500
		Sum	- 500

Kommunefordeling

Rødt foreslår 4,5 mrd. mer i frie inntekter til kommunene på toppen av økningen fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, 0,5 mrd. mer i distriktstilskudd og 50 mill. i økt kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt på verk og bruk. I tillegg øker vi fylkeskommunenens frie inntekter med ytterligere 200 mill. De fordeles slik:

Fylker

FYLKE	ØKNING FRIE INNTEKTER
30 Viken	36 974 000
03 Oslo	20 633 000
34 Innlandet	13 825 000
38 Vestfold og Telemark	13 948 000
42 Agder	11 179 000
11 Rogaland	16 822 000
46 Vestland	27 291 000
15 Møre og Romsdal	12 893 000
50 Trøndelag	17 977 000
18 Nordland	14 402 000
54 Troms og Finnmark	14 061 000
Totalt fylker	200 000 000

Sum kommuner per fylke

FYLKE	ØKNING FRIE INNTEKTER
30 Viken	1 050 833 000
03 Oslo	567 747 000
34 Innlandet	350 258 000
38 Vestfold og Telemark	366 046 000
42 Agder	269 082 000
11 Rogaland	413 695 000
46 Vestland	567 971 000
15 Møre og Romsdal	238 928 000
50 Trøndelag	430 057 000
18 Nordland	318 031 000
54 Troms og Finnmark	477 379 000
Sum kommuner	5 050 000 000

Viken

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3001 Halden	29 403 000
3002 Moss	39 299 000
3003 Sarpsborg	46 854 000
3004 Fredrikstad	65 165 000
3005 Drammen	82 715 000
3006 Kongsberg	22 444 000
3007 Ringerike	24 037 000
3011 Hvaler	3 834 000
3012 Aremark	2 359 000
3013 Marker	4 380 000
3014 Indre Østfold	37 091 000
3015 Skiptvet	3 185 000
3016 Rakkestad	7 066 000
3017 Råde	6 189 000
3018 Våler	4 763 000
3019 Vestby	14 494 000
3020 Nordre Follo	50 517 000
3021 Ås	15 668 000
3022 Frogn	12 999 000

Viken

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3023 Nesodden	15 852 000
3024 Bærum	120 222 000
3025 Asker	82 844 000
3026 Aurskog-Høland	14 333 000
3027 Rælingen	14 964 000
3028 Enebakk	8 656 000
3029 Lørenskog	35 516 000
3030 Lillestrøm	69 792 000
3031 Nittedal	20 105 000
3032 Gjerdrum	5 661 000
3033 Ullensaker	32 037 000
3034 Nes	18 116 000
3035 Eidsvoll	20 758 000
3036 Nannestad	11 366 000
3037 Hurdal	3 048 000
3038 Hole	5 876 000
3039 Flå	1 681 000
3040 Nesbyen	3 855 000
3041 Gol	4 633 000

Viken

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3042 Hemsedal	2 903 000
3043 Ål	4 913 000
3044 Hol	3 975 000
3045 Sigdal	3 199 000
3046 Krødsherad	2 784 000
3047 Modum	11 443 000
3048 Øvre Eiker	15 925 000

Oslo

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
0301 Oslo	567 747 000

Innlandet

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3401 Kongsvinger	17 772 000
3403 Hamar	25 242 000
3405 Lillehammer	22 447 000
3407 Gjøvik	23 796 000
3411 Ringsaker	27 466 000
3412 Løten	5 998 000
3413 Stange	16 854 000
3414 Nord-Odal	5 340 000
3415 Sør-Odal	6 982 000
3416 Eidskog	6 826 000
3417 Grue	5 213 000
3418 Åsnes	8 042 000
3419 Våler	4 183 000
3420 Elverum	17 144 000
3421 Trysil	7 888 000
3422 Åmot	4 309 000
3423 Stor-Elvdal	3 392 000
3424 Rendalen	2 867 000
3425 Engerdal	2 482 000
3426 Tolga	2 631 000
3427 Tynset	6 020 000
3428 Alvdal	3 173 000
3429 Folldal	2 595 000
3430 Os	2 945 000

Viken

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3049 Lier	22 517 000
3050 Flesberg	3 032 000
3051 Rollag	2 156 000
3052 Nore og Uvdal	3 498 000
3053 Jevnaker	5 452 000
Totalt Viken	1 050 833 000

Innlandet

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3431 Dovre	3 403 000
3432 Lesja	3 046 000
3433 Skjåk	3 027 000
3434 Lom	3 089 000
3435 Vågå	4 197 000
3436 Nord-Fron	6 407 000
3437 Sel	6 353 000
3438 Sør-Fron	3 605 000
3439 Ringeby	4 946 000
3440 Øyer	4 699 000
3441 Gausdal	5 521 000
3442 Østre Toten	11 889 000
3443 Vestre Toten	11 791 000
3446 Gran	11 178 000
3447 Søndre Land	6 130 000
3448 Nordre Land	6 646 000
3449 Sør-Aurdal	4 037 000
3450 Etnedal	2 458 000
3451 Nord-Aurdal	6 933 000
3452 Vestre Slidre	2 982 000
3453 Øystre Slidre	3 617 000
3454 Vang	2 697 000
Totalt Innlandet	350 258 000

Vestfold og Telemark

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3801 Horten	21 809 000
3802 Holmestrand	20 084 000
3803 Tønsberg	45 653 000
3804 Sandefjord	51 313 000
3805 Larvik	38 873 000
3806 Porsgrunn	33 891 000
3807 Skien	43 845 000
3808 Notodden	12 148 000
3811 Færder	22 465 000
3812 Siljan	2 506 000
3813 Bamble	14 632 000

Agder

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
4201 Risør	7 380 000
4202 Grimstad	18 697 000
4203 Arendal	35 858 000
4204 Kristiansand	89 460 000
4205 Lindesnes	20 556 000
4206 Farsund	9 868 000
4207 Flekkefjord	9 174 000
4211 Gjerstad	3 291 000
4212 Vegårshei	2 733 000
4213 Tvedestrand	6 037 000
4214 Froland	4 968 000
4215 Lillesand	9 027 000

Rogaland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1101 Eigersund	12 440 000
1103 Stavanger	119 643 000
1106 Haugesund	29 452 000
1108 Sandnes	64 543 000
1111 Sokndal	3 663 000
1112 Lund	3 666 000
1114 Bjerkreim	3 045 000
1119 Hå	15 471 000
1120 Klepp	15 694 000
1121 Time	15 327 000
1122 Gjesdal	9 909 000
1124 Sola	23 327 000

Vestfold og Telemark

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3814 Kragerø	10 949 000
3815 Drangedal	4 557 000
3816 Nome	6 825 000
3817 Midt-Telemark	8 926 000
3818 Tinn	6 585 000
3819 Hjartdal	2 242 000
3820 Seljord	3 728 000
3821 Kviteseid	3 295 000
3822 Nissedal	2 505 000
Totalt Vestfold og Telemark	366 046 000

Agder

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
4216 Birkenes	4 631 000
4217 Åmli	2 919 000
4218 Iveland	2 104 000
4219 Evje og Hornnes	3 233 000
4220 Bygland	2 352 000
4221 Valle	1 283 000
4222 Bykle	1 284 000
4223 Vennesla	12 191 000
4224 Åseral	1 081 000
4225 Lyngdal	9 310 000
4226 Hægebostad	2 287 000
Sum Agder	269 082 000

Rogaland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1127 Randaberg	9 437 000
1130 Strand	10 696 000
1133 Hjelmeland	4 066 000
1134 Suldal	4 380 000
1135 Sauda	6 057 000
1144 Kvitsøy	1 186 000
1145 Bokn	1 583 000
1146 Tysvær	11 265 000
1149 Karmøy	39 601 000
1151 Utsira	1 468 000
1160 Vindafjord	7 776 000
Totalt Rogaland	413 695 000

Vestland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
4601 Bergen	225 990 000
4602 Kinn	15 062 000
4611 Etne	3 998 000
4612 Sveio	5 019 000
4613 Bømlo	10 189 000
4614 Stord	15 221 000
4615 Fitjar	3 313 000
4616 Tysnes	3 483 000
4617 Kvinnherad	13 947 000
4618 Ullensvang	13 190 000
4619 Eidfjord	1 145 000
4620 Ulvik	2 272 000
4621 Voss	13 970 000
4622 Kvam	8 740 000
4623 Samnanger	2 791 000
4624 Bjørnafjorden	20 820 000
4625 Austevoll	5 436 000
4626 Øygarden	31 662 000
4627 Askøy	23 965 000
4628 Vaksdal	4 588 000
4629 Modalen	684 000
4630 Osterøy	6 498 000

Møre og Romsdal

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1505 Kristiansund	19 202 000
1506 Molde	26 650 000
1507 Ålesund	53 512 000
1511 Vanylven	3 952 000
1514 Sande	3 144 000
1515 Herøy	7 430 000
1516 Ulstein	7 131 000
1517 Hareid	4 378 000
1520 Ørsta	8 997 000
1525 Stranda	4 338 000
1528 Sykkylven	6 329 000
1531 Sula	7 971 000
1532 Giske	7 062 000
1535 Vestnes	6 799 000

Vestland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
4631 Alver	27 429 000
4632 Austrheim	3 619 000
4633 Fedje	1 783 000
4634 Masfjorden	2 397 000
4635 Gulen	3 836 000
4636 Solund	2 004 000
4637 Hyllestad	2 478 000
4638 Høyanger	5 377 000
4639 Vik	3 661 000
4640 Sogndal	10 493 000
4641 Aurland	2 029 000
4642 Lærdal	3 069 000
4643 Årdal	6 808 000
4644 Luster	5 400 000
4645 Askvoll	3 999 000
4646 Fjaler	3 685 000
4647 Sunnfjord	19 599 000
4648 Bremanger	5 140 000
4649 Stad	10 261 000
4650 Gloppen	6 655 000
4651 Stryn	6 266 000
Sum Vestland	567 971 000

Møre og Romsdal

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1539 Rauma	7 173 000
1547 Aukra	3 639 000
1554 Averøy	4 767 000
1557 Gjemnes	3 343 000
1560 Tingvoll	3 912 000
1563 Sunndal	8 732 000
1566 Surnadal	6 520 000
1573 Smøla	3 124 000
1576 Aure	5 066 000
1577 Volda	9 152 000
1578 Fjord	3 789 000
1579 Hustadvika	12 816 000
Totalt Møre og Romsdal	238 928 000

Trøndelag

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
5001 Trondheim	154 954 000
5006 Steinkjer	23 606 000
5007 Namsos	18 304 000
5014 Frøya	5 903 000
5020 Osen	2 118 000
5021 Oppdal	7 393 000
5022 Rennebu	3 315 000
5025 Røros	6 020 000
5026 Holtålen	3 012 000
5027 Midtre Gauldal	5 461 000
5028 Melhus	13 814 000
5029 Skaun	7 044 000
5031 Malvik	11 294 000
5032 Selbu	4 250 000
5033 Tydal	946 000
5034 Meråker	3 319 000
5035 Stjørdal	19 216 000
5036 Frosta	3 193 000
5037 Levanger	16 471 000
5038 Verdal	13 264 000

Nordland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1804 Bodø	57 691 000
1806 Narvik	28 286 000
1811 Bindal	3 119 000
1812 Sømna	3 664 000
1813 Brønnøy	9 288 000
1815 Vega	2 710 000
1816 Vevelstad	1 861 000
1818 Herøy	3 401 000
1820 Alstahaug	8 521 000
1822 Leirfjord	4 096 000
1824 Vefsn	17 334 000
1825 Grane	3 039 000
1826 Hattfjelldal	2 878 000
1827 Dønna	3 009 000
1828 Nesna	3 273 000
1832 Hemnes	5 589 000

Trøndelag

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
5041 Snåsa	3 721 000
5042 Lierne	3 083 000
5043 Røyrvik	1 856 000
5044 Namsskogan	2 504 000
5045 Grong	4 125 000
5046 Høylandet	2 805 000
5047 Overhalla	4 768 000
5049 Flatanger	2 635 000
5052 Leka	1 993 000
5053 Inderøy	7 390 000
5054 Indre Fosen	10 096 000
5055 Heim	7 712 000
5056 Hitra	5 753 000
5057 Ørland	11 894 000
5058 Åfjord	5 508 000
5059 Orkland	16 577 000
5060 Nærøysund	11 853 000
5061 Rindal	2 887 000
Sum Trøndelag	430 057 000

Nordland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1833 Rana	29 251 000
1834 Lurøy	3 348 000
1835 Træna	1 819 000
1836 Rødøy	3 073 000
1837 Meløy	8 726 000
1838 Gildeskål	3 957 000
1839 Beiarn	2 531 000
1840 Saltdal	5 779 000
1841 Fauske	10 823 000
1845 Sørfold	3 946 000
1848 Steigen	4 431 000
1851 Lødingen	3 811 000
1853 Evenes	2 874 000
1856 Røst	1 919 000
1857 Værøy	2 188 000
1859 Flakstad	2 753 000

Nordland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1860 Vestvågøy	13 408 000
1865 Vågan	11 132 000
1866 Hadsel	9 544 000
1867 Bø	4 431 000
1868 Øksnes	5 309 000

Nordland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1870 Sortland	12 015 000
1871 Andøy	5 646 000
1874 Moskenes	2 427 000
1875 Hamarøy	5 131 000
Sum Nordland	318 031 000

Troms og Finnmark

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
5401 Tromsø	105 197 000
5402 Harstad	35 361 000
5403 Alta	49 094 000
5404 Vardø	7 131 000
5405 Vadsø	13 353 000
5406 Hammerfest	27 346 000
5411 Kvæfjord	5 553 000
5412 Tjeldsund	6 818 000
5413 Ibestad	3 295 000
5414 Gratangen	2 904 000
5415 Lavangen	2 908 000
5416 Bardu	5 907 000
5417 Salangen	4 352 000
5418 Målselv	9 766 000
5419 Sørreisa	5 049 000
5420 Dyrøy	2 944 000
5421 Senja	23 581 000
5422 Balsfjord	8 702 000
5423 Karlsøy	6 087 000
5424 Lyngen	7 188 000
5425 Storfjord	5 690 000
5426 Kåfjord	5 803 000
5427 Skjervøy	7 110 000
5428 Nordreisa	7 770 000
5429 Kvænan	4 618 000
5430 Kautokeino	10 063 000
5432 Loppa	4 703 000
5433 Hasvik	4 923 000
5434 Måsøy	5 431 000
5435 Nordkapp	9 730 000
5436 Porsanger	9 366 000

Troms og Finnmark

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
5437 Karasjok	8 760 000
5438 Lebesby	5 907 000
5439 Gamvik	5 134 000
5440 Berlevåg	4 843 000
5441 Tana	9 340 000
5442 Nesseby	4 689 000
5443 Båtsfjord	7 168 000
5444 Sør-Varanger	23 795 000
Sum Troms og Finnmark	477 379 000

